

Ramazan bereketiyle geldi!
Görüntülü görüşmeyle Ziraat Katılım'lı olun,
7.000 TL'ye varan Bankkart Lira kazanın!

Ziraat Katılım | bankKart

Kart Aidatı ve Hesap İşletim Ücreti yok!

aydinlik.com.tr

EMEK NAMUS VATAN

Aydınlık

KURULUŞ: 1921 23 ŞUBAT 2026 PAZARTESİ 20 TL

Türkiye'ye Avrupa ordusu tuzağı

ABD ve Avrupa arasındaki gerilim artarken Türkiye ile ilgili planlara dikkat çeken Doç. Dr. Deniz Tansu şunları söyledi: "Bizim Irak'ta, Suriye'de, İran'da, Kıbrıs'ta, Doğu Akdeniz'de, Avrupa ile ortak bir güvenlik zeminimiz olabilir mi! 'Avrupa ordusu kurulursa Türk askerinden yararlanabilir miyiz?' düşünceleri var. Türkiye'de kamu diplomasisi bağlamında bunu pazarlayanlar da var. Bu ciddi bir tuzaktır."

►► YASIN OKYAY'ın haberi 8'de

RUSYA VE KAZAKISTAN SÜLEYMANCI LARIN ASYA PLANINI BOZDU

Rusya'nın ardından Kazakistan da 2024'te yabancı istihbarat örgütleriyle bağlantıları nedeniyle Süleymancılar faaliyetlerini yasakladı. Asya'daki merkezi dağılan örgüt yeni bir çıkış için Kırgızistan ve Moğolistan'a yöneldi

► Yurtlar kapanınca cemaat dağıldı ► Para kaynağı Japonya ve Güney Kore

SÜLEYMANCI LAR 1992'den itibaren Kazakistan'ın örgütü Asya'daki merkezi haline getirdi. "İpek Yolu Yardım Kuruluşları Birliği" adlı kuruluş aracılığıyla Kazakistan'da örgütlenildi. Bu kuruluşun 26 şube, 92 öğrenci yurdu bulunuyordu. Yurtlarda yaklaşık 4 bin öğrenci kalıyordu. Süleymancılar'ın Kazakistan'da ulaştığı kaynaklar, 2024'te Kazakistan'ın yurtları kapatmasıyla bine yakın gencin cemaatten koptuğunu aktardı. Kaynaklar, kalan üyelerin gizli cemaat evlerinde faaliyetlerine devam etmeye çalıştığını söyledi.

ÖRGÜTÜN Asya sorumlusu Muzaffer Öztürk, 2024'te getirilen yasağın ardından Kazakistan'ı terk ederek Güney Kore'ye yerleşti. Öztürk'ün örgütlenme için yeni odak noktaları ise Kırgızistan ve Moğolistan. Kaynaklar, Süleymancılar'ın Kırgızistan'da 30, Moğolistan'da da "Fazilet Medresesi" adı altında 40'tan fazla öğrenci yurdu olduğunu aktardı. Güney Kore ve Japonya'da ise az sayıdaki örgüt mensubu yardım dernekleri ve şirketler aracılığıyla alanını genişletmeye çalışıyor. Asıl hedef ise örgütün Asya'daki faaliyetlerini finanse etmek.

Moğolistan'ın Bayan Ölgii eyaletindeki Fazilet Medresesi.

Türkiye'de yetiştirip Moğolistan'a gönderiyorlar

'Alman istihbaratıyla BAĞLANTILI'

RUSYA'da gizli ev tipi örgütlenmeye giden Süleymancılara 2023 yılında St. Petersburg'da operasyon yapıldı. Dava dosyasında Süleymancılar'ın Alman istihbaratına çalıştığı belirtildi.

►► KAAN ARSLAN'ın haberi 7'de

Cemaatin 2023'te St. Petersburg'da operasyon yapılan evi.

SÜLEYMANCI LARIN Türkiye'deki yurtlarında yetiştirilen Moğol vatandaşları ülkelerine yönetici olarak dönüyor. Örgütün Moğolistan'da 250 kadar yöneticisi bulunuyor. Kaynaklar, Muzaffer Öztürk'ün sık sık Moğolistan'a gittiğini buradaki faaliyetleri yakından takip ettiğini belirtti. Örgütün ülkedeki asıl sorumlusu ise Ablaş Mamadisa isimli bir Kazakistan vatandaşı. ►► 7'de

Yol-İş'ten hükümete uyarı: Altın yumurtlayan tavuğu VERMEYELİM

İSTANBUL'da iki boğaz köprüsü ile dokuz otoyolun özelleştirilmesi tartışmaları devam ederken Yol-İş Sendikası İstanbul 1 No'lu Şube Başkanı Ahmet Uçar hükümete seslendi: "Köprülerimizde 42 lira geçiş ücretiyle 3 milyar 450 milyon lira net kâr var. 15 Temmuz Şehitleri ve Fatih Sultan Mehmet Köprüleri, 2024'te yüzde 96 karlılık oranına sahip. Bu kurumlarımız altın yumurtlayan tavuklar. Güvenlik açısından da önemli; kamunun elinde kalması gerekir. Köprülerimizimizi satanlar halkın nezdinde itibar sahibi olamazlar."

►► ASLI ERIŞEN'in haberi 5'te

İran'ın kararlılığına şaşkın

ABD Başkanı Donald Trump'ın Özel Temsilcisi Steve Witkoff, Beyaz Saray'daki ruh haline dair ilginç açıklamalarda bulundu. Witkoff, Başkan'ın bölgede konuşlandırılmış büyük deniz ve hava gücüne rağmen Tahran'ın neden "boyun eğmediğini" merak ettiğini söyledi. Witkoff, Başkan'ın kendisine bu durumu sorduğunu ve "teslim olmamaları karşısında şaşırıldığını" dile getirdi. İran ise önceki gün yeni bir NOTAM yayımlayarak 24 Şubat ile 6 Mart arasında askeri faaliyetler nedeniyle belirli hava sahalarını kısıtlı ve tehlikeli ilan etti. ►► 9'da

devrim Muhafızları Lübnan'da

Devrim Muhafızları Lübnan'da

SUUDI gazetesi el-Arabiya, İran Devrim Muhafızları'ndan bazı subayların Hizbullah'a destek sağlamak üzere Lübnan'da bulunduğunu yazdı. Habere göre, subaylar Hizbullah'ın askeri ve teknik kapasitesini yeniden inşa etmekle görevlendirildiler. Bir diğer iddia da cuma gecesi Bekaa Vadisi'nde düzenlenen saldırının Devrim Muhafızları subayları ile Hizbullah arasındaki toplantı sırasında olduğu yönünde. Hizbullah saldırıda sekiz şehit verdiğini açıklamıştı. ►► 9'da

ABD BUNCA YİĞİNAĞI NİYE YAPTI?

TAM anlamıyla gövde gösterisi. İçimizdeki Amerikalılar, ABD İran'ı vuracak diye seviniyorlar. ABD tüm bölge ülkelerini tehdit ediyor. 'Kontrolümüzden çıkmaya kalkarsanız, namlular size döner' mesajı. Kendi tarihimize bakalım.

Çanakkale Savaşı'nda karşımızda dünyanın en büyük donanması vardı. 250 binden fazla şehit ve gazi verdik. Vatandaşlarımızın, silahlara galip geldi.

►► İSMET ÖZÇELİK'in yazısı 7'de

Orucun iyileştirici etkisi hücrelerimizde başlıyor

ASLI AKYOL MUTLU'nun yazısı 4'te

2 Sayfa **DOĞAN AKDENİZ**
Küresel güç mimarisi zor bir eşikte

3 Sayfa **MELİH BAŞ**
Dünya Eşitsizlik Raporu 2026

8 Sayfa **HALİL ÖZSARAC**
Alice ve Azerbaycan 'Stratejik Ortaklıklar' diyarında

9 Sayfa **ALİ RIZA TAŞDELEN**
AB'nin Fransız-Alman motoru bozuluyor mu?

12 Sayfa **KAMİL ERDOĞDU**
Asya'da kışkırtan organizasyonlar

Madenciler Ankara'ya GİDİYOR

SOMA Termik Santrali'nde 87 işçinin ücretsiz izne gönderilmesinin ardından direniş çadırı kuran işçiler, bu kez Ankara'ya gidiyor. Tes-İş Soma Şube Başkanı Mustafa Girginler, "Meclis'e gidiyoruz. Olumlu yanıt alamaz-

sak esnaf kepenk kapatacak, kamyonlar yola inecek." dedi. ►► 5'te

DÜNYA siyasetinde bazı coğrafyalar yalnızca harita üzerinde dar bir geçiş değildir, küresel güç mimarisinin stres testidir. Hürmüz Boğazı bu eşiklerin başında gelir. Küresel petrol ticaretinin yaklaşık beşte birinin geçtiği bu dar hat, askeri konuşlanma arttıkça enerji fiyatlarından ittifak psikolojisine kadar geniş bir alanı etkiler. Asıl soru şu: Bölgesel güç dengeleri sertleştiğinde ittifaklar güçlenir mi yoksa maliyet arttıkça kırılmaşır mı?

ABD'İN KÖRFEZ YIĞINAĞI

Amerika Birleşik Devletleri Donanması, Umman Körfezi ve Hürmüz hattına uçak gemisi taarruz grupları (Uçak Gemisi Görev Grubu), güdümlü füze destroyerleri ve amfibi unsurlar kaydırıyor. Bölgesel omurga ABD Beşinci Filosu üzerinden işliyor. Buna ek olarak, nükleer tahrikli bir denizaltının (SSN - Nuclear-Powered Attack Submarine / Nükleer Güçle Çalışan Taarruz Denizaltısı) da bölgeye intikal sürecinde olduğu biliniyor. Bu unsur, görünürlüğü düşük ama caydırıcılığı yüksek bir kapasite anlamına geliyor zira denizaltılar kriz anında hem istihbarat hem de hassas vuruş kabiliyeti sağlar. Körfez'de dönemsel olarak 15-25 bin arası personel, bir uçak gemisi, 6-10 refakat gemisi, taarruz denizaltıları ve deniz-hava entegre sensör ağı bulunabiliyor. Bu, küresel ABD kapasitesinin küçük bir yüzdesi gibi görünse de sembolik ağırlığı yüksek zira deniz ticaretini kontrol eden taraf, kriz anında küresel fiyatlamaya gücünü de etkiler.

ENERJİ BOYUTU KRİTİK

Hürmüz'den günlük 17-20 milyon varil petrol ve yoğun LNG (Liquefied Natural Gas - Sıvılaştırılmış Doğal Gaz) akışı geçiyor. Suudi Arabistan, Irak, Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar, ihracatının büyük kısmını bu hatta yalıyor. Boğazın fiilen kapanması düşük olasılık fakat sınırlı taciz, gemi denetimi veya mayın tehdidi dahi sigorta primlerini ve navlun maliyetlerini sıcaştır. Askeri hamlenin ekonomik çarpanı burada büyüyor.

Olası bir ABD-İran çatışmasında alınacak ağır bir hasar, ABD'nin 'yenilmez donanma' imajını zedeler! Süper güç statüsü bir gecede düşme fakat caydırıcılık erozyona uğrarsa ittifak zinciri gevşer. 1979 İran Devrimi sonrası Körfez'de her gerilim, Washington'un güvenlik garantörlüğünü test etti. Algı kaybı, taktik kayıptan daha kalıcı olabilir.

NATO SAHASINDA TSK İMZASI

NATO tatbikatında Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) aldığı övgüyle öne çıktı. TSK modernize zırlı

'Steadfast Dart 2026'da, Türk Deniz Kuvvetleri Sualtı Taarruz Timi (SAT) sahile çıkarma hareketi gerçekleştirdi.

Küresel güç mimarisi zor bir eşikte

unsurlar, uzun menzilli topçu, entegre hava savunma ve insansız sistemlerle sahadaydı. İHA (İnsansız Hava Aracı) ve SIHA (Silahlı İHA) kombinasyonu, keşif-taarruz döngüsünü kısalttı, sayısal komuta-kontrol ağı (C4ISR - Komuta, Kontrol, Muhabere, Bilgisayar, İstihbarat, Gözetleme ve Keşif) ile birlikler arası eşgüdümü arttı.

Tatbikata ABD, Almanya, Fransa, Birleşik Krallık ve Doğu Avrupa ülkeleri katıldı. Avrupa güvenliği, enerji ve mühimmat stokları bağlamında kırılmaşıkça, Karadeniz-Balkan hattında manevra kabiliyeti yüksek bir orduya duyulan ihtiyaç artıyor. Bu bağlamda TSK, NATO içinde 'yük paylaşımı' ni fiilen üstlenen bölgesel güç olarak konumlanıyor. Avrupa'nın TSK'ya güveni yalnızca askeri güç değil coğrafi zorunluluğun da sonucudur.

BALTİK DENİZİ'NDE HAKİMİYET MÜCADELESİ

Baltık hattında yaşanan son askeri hareketlilik, NATO'nun artan deniz devriyeleri, Finlandiya ve İsveç'in ittifaka katılımıyla Baltık Denizi'nin fiilen 'NATO gölü'ne dönüşmesi ve Rusya'nın Kaliningrad ekseninde (Kaliningrad Oblastı - Rusya'nın Baltık'taki ileri karakolu) askeri tahkimatı, Moskova açısından Ukrayna savaşından çok daha varoluşsal bir başlık anlamına geliyor. Tarihsel olarak Büyük Kuzey Savaşı'ndan (1700-1721) II. Dünya Savaşı'na kadar Baltık'a hâkimiyet mücadelesi, Rus devlet aklının güvenlik refleksini şekillendirdi. Bugün yaşanacak bir deniz kontrol krizi, enerji hatlarından çok Rusya'nın Avrupa'ya açılan kapısının daralması anlamına gelir. Bu nedenle asıl kırılma noktası Körfez'de değil Baltık'ta olabilir. Eğer Baltık'ta doğrudan bir Rusya-NATO sürtüşmesi tırmanırsa, bu, bölgesel değil potansiyel bir savaş tetikleyebilecek potansiyelle sahiptir çünkü burada mesele yalnızca deniz trafiği değil, Avrupa güvenlik mimarisinin yeniden yazılmasıdır.

RUSYA-İRAN TATBİKATI

Rusya ile İran, Umman Denizi ve Hint Okyanusu'nun kuzeyinde ortak tatbikat başlattı; bir Rus savaş gemisi İran'ın güney kıyısındaki limanına

yanıştı. Zamanlama manidar: ABD'nin deniz yığılması sürerken verilen bu görüntü, 'tek taraflı deniz hâkimiyeti'ne karşı denge arayışıdır. Çin temkinli bir izleyici gibi görünse de aslında bu jeopolitik hattın dışında değil. Pekin doğrudan cephelenmek yerine ekonomik ve stratejik kaldıraçlarla etki üretmeyi tercih eden, fakat gerektiğinde ittifakın diplomatik ve sembolik parçası olmayı sürdüren bir aktör. Katılımın sınırlı kalması ya da gözlemci düzeyinde temsil edilmesi, Çin'in risk yönetimi refleksiyel uyumlu: Askeri görünürlüğü düşük tutarken siyasi mesajı zayıflatmıyor. Bu durum, üçlü eksenin (Rusya-İran-Çin) tam askeri bloktan ziyade, esnek ve çok katmanlı bir denge ortaklığı kurduğunu gösteriyor.

İran'ın Hürmüz'ü 'kısmen kapatma' söylemleri yeni değil. Fiili ve kalıcı kapanma küresel enerji şoku demektir fakat kontrollü gerilim, ABD'nin maliyetini artırır ve pazarlık gücünü test eder. Deniz gücü yalnızca ateş gücü değildir sigorta ve finans piyasalarında yarattığı dalga da güçtür.

KORE DHC'NİN KN-25 MESAJI

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti lideri Kim Jong-un, 600 milimetrelilik KN-25 çok namlulu roket sistemlerini (MLRS - Multiple Launch Rocket System / Çok Namlulu Roketatar Sistemi) teslim aldı. Yüksek doyumluk ateşi ve 300 kilometreye yaklaşan menzil iddiası, Kore Yarımadası'nda baskıyı artırır. Körfez gerilimiyle eşzamanlı bu gösteri, Washington'a 'çok cepheli kaynak yönetimi' hatırlatmasıdır. Süper güçlerin sınavı, aynı anda birden fazla coğrafyada dikkat ve kapasiteyi sürdürrebilmektir.

İTTIFAKLAR SERTLEŞİRKEN KIRILGANLIK ARTIYOR

Bölgesel güç dengeleri keskinleştiğinde ittifaklar görünürde sıkışır fakat maliyet yükselir. ABD için Körfez'deki her gemi, Pasifik'te eksilen bir dikkat anlamına gelebilir. Rusya-İran yakınlaşması, NATO içinde Türkiye'nin ağırlığını artırır. Çin'in temkini, askeri ağırlık kadar ekonomik ağırların da belirleyici olduğunu gösterir.

Askeri hamlenin ekonomik çarpanı burada büyüyor.

Asıl kırılma noktası Körfez'de değil Baltık'ta olabilir.

Önümüzdeki dönemde üç senaryo beliriyor: (1) Kontrollü gerilim, enerji fiyatlarında oynak ama yönetilebilir bant. (2) Sınırlı deniz çatışmaları ve sigorta-navlun şokları, askeri entegrasyonun hızlanması. (3) Beklenmedik bir kayıp üzerinden algı kırılması, süper güç imajında aşınma ve bölgesel güçlerin özgüven sıçraması.

Hürmüz'de düğümlenen her

hamle, yalnızca deniz trafiği değil küresel güç mimarisinin stres testidir. İttifaklar güçlendikçe kırılmaşık fakat derinleşir. Çünkü güç, sadece caydırıcılık değil maliyet ve algı yönetimidir. Askeri yığınak kadar, o yığınakın yarattığı ekonomik ve psikolojik dalga da bir o kadar belirleyicidir.

Altındaki yükseliş ve Avrasya çağı

FATİH ÖZCAN

ALTIN, yaklaşık bir yıl önce (20 Ocak 2025 tarihinde) başlayan ikinci Trump dönemiyle birlikte baş döndürücü bir hızla yükselişe geçti. Bir yıl önce 20 Ocak'ta gram altın 3 bin 186 liraydı, bugün 6 bin 943 lira düzeyinde, 3 bin 758 lira artış sağlamış. Ons altın ise bir yılda 2 bin 180 dolar farkla 4 bin 953 dolara fırladı. Ünlü İngiliz iktisatçı Michael Roberts, altındaki bir yıldır süren bu aşırı artış 'debasement trade' (paranın değer kaybına karşı pozisyon alma) durumu diye tanımlıyor.

KIZILCA KIYAMETİN NEDENİ

Böylesi ekonomik ve mali bir olayın altında yatan toplumsal, ekonomik ve jeopolitik etkenler, son zamanlarda dünyadaki altüst oluşla ilgilidir. Dünyada yüzyıllardır oluşmuş ve döşenmiş taşlar yerinden oynamakta, 15. yüzyılda başlayan süreçler içinde kurulmuş eski dünya çökmekte, yeni bir dünya, yeni bir medeniyet doğmakta, yeniden 'Asya Çağı/Avrasya Çağı' başlamaktadır. Bütün sancının, bütün kızılca kıyametin nedeni budur.

DOLAR SALTANATI ÇÖKÜYOR

Ünlü iktisatçı, 'Debasement trade' (paranın değer kaybına karşı pozisyon alma) işlemini, "Hem kamu hem de özel finansal kurumların ABD finansal varlıklarından, özellikle de dolar nakit ve dolar borçlanma araçlarından çıkış yapması anlamına geliyor." ifadesiyle tanımlamaktadır.

Merkez Bankaları, yatırımcılar ve vurguncular neden Amerikan varlıklarından ve dolardan çıkma sürecine girdiler? Çünkü dolar epey zamandır durmaksızın değer kaybetmekte, ABD'de enflasyon durmadan

yükselmekte, eski üretim kuvvetini kaybeden ABD dünya birinciliğinden tepetaklak aşağılara yuvarlanmaktadır. Bizzat ABD'li mali kuruluşlar ABD'nin beş yıl sonra zar zor dünya üçüncülüğünde tutunabileceğini yansıtılmaktadır. (1)

ENFLASYONU İKİ KAT DÜŞÜK GÖSTERİYOR

ABD'de enflasyon yükselişini sürdürüyor ve ABD Merkez Bankası FED'in yıllık yüzde 2'lik resmi hedefinin üzerinde seyrediyor. Ayrıca reel enflasyon, resmi rakamın 2 puan üzerinde cereyan ediyor yani yüzde 4 düzeyinde. (Maaş ve ücretlere zam zamanı enflasyonu düşünün, zamdan sonra sıcaştır bizimkiler mi Trump'tan yoksa Trump'ın bizimkilerden öğrendi, ciddi bir araştırma konusu!) Bu piyasa hakikatini dolardan kaçışın maddi zemini olarak değerlendiriyor Michael Roberts ve şu görüşü ileri sürüyor: "Düşük faiz oranları ile yüksek enflasyonun birleşimi, yatırımcılar için dolar varlıklarından kaçış reçetesidir. Çünkü dolar varlıklarından elde edilen reel (enflasyondan arındırılmış) faiz oranı daha da düşecektir." (2)

GÜVENLİ LIMAN ALGISI

Böyle olunca hiç kimse ve hiçbir devlet elindeki tasarrufun değer kaybetmesini göze almaz, almamaktadır. Bundan dolayı dünya çapında merkez bankaları, ABD'de yatırımcı tekeller, ABD hisse senedi ve tahvil bulunduran finansal kurumlar ve ABD varlığına sahip merkez bankaları gittikçe hızlanan bir şekilde ABD varlıklarından çıkarak başka varlıklar, başka paralar ya da John Maynard Keynes'in, Bretton Woods dönemi para düzeninin 'barbar kalıntısı' olarak değerlendirdiği altına yönelmektedir. Çünkü 'güvenli liman'dır, çalkantılı deniz dalgalarının aşındırıcılığından korur.

ALTINI DESTEKLEYEN ETKENLER

Altını destekleyen etkenleri art arda sıralayalım: Merkez bankalarının güçlü alımları. Artan ETF talebi (Exchange Traded Fund- Borsa Yatırım Fonu). Küresel belirsizlikler. Dolara olan güvenin giderek azalması (Dolar saltanatının çökmesi). Toplumların ve devletlerin tasarruflarını altın ve gümüş gibi değerli madenlere yatırarak,

herhangi bir istikrarsızlık durumunda altının gereksinimlerini gidermesine aracılık etmesi. Yatırımcıların, merkez bankalarının, vurguncuların, ABD'de faiz oranlarının düşmesi ve mali bütçe açıklarının (yani ABD'nin hızlı çöküşünün) yarattığı riskler sebebiyle, dolar ve ABD Hazine varlıklarından çıkarak altına hızlı yönelişleri. Çin'in 'değerli metallere yapılan yatırım akışının önde gelen itici gücü' olması. Tasarruflarını korumak.

Bütün bu etkenler, özellikle ABD'nin gerilemesi, dolar saltanatının sarsılması, çok kutuplu dünyanın (Avrasya'nın) yükselişi devam ettiği süreci güvenli liman olarak altın yükselişini sürdürecektir.

NOT: Bu yazı, tasarruflara bir tavsiye değil, sadece bir piyasa ve jeopolitik tahlildir.

Kaynaklar:

- (1) Fatih Özcan, 5 Yıl Sonra Türkiye Dünya Beşincisi, Kıvılcım. <https://www.kivilcimhaber.com.tr/5-yil-sonra-turkiye-dunya-besincisi/>
- (2) Michael Roberts, Değer kaybı ticareti ve dolardan kaçış, Aydınlik, 08022026.
- (3) Serkan Manga, Teknik Analiz ve Elliott Dalga Prensipleri Üzerine Yüksek Lisans Tezi, S. 5. <https://www.studocu.com/row/document/yildiz-teknik-universitesi/numerik-analiz/teknik-analiz-universite/71619227>

43,7396 dolar	51,8547 avro	6,969,25TL Gram altın	14.181,31 BİST	35.17 faiz	\$ 67.49 b. petrol
------------------	-----------------	--------------------------	-------------------	---------------	-----------------------

Ekonomist Hikmet Baydar: Yaptırımlar caydırıcı olmazsa SINIRLAMALAR İŞLEMEZ

Sermaye Piyasası Kurulunun fon sınırlamaları ve cezaları artırma planı, piyasalarda manipülasyon ve içeriden bilgi kullanımını önlemeyi amaçlıyor. Ekonomist Hikmet Baydar, düzenlemelerin olumlu etkisi olacağını ancak bunun olabilmesi için caydırıcı yaptırımların uygulanmasının şart olduğunu vurguladı

ASLI ERİŞEN

PİYASALARDA bozulmaya yol açan işlemler, içeriden bilgi kullanımı ve yatırım fonlarıyla yapılan manipülasyonlarla mücadele etmek için, cezaların artırılması ve fonların belirli hisselerle fazla yatırım yapmasının sınırlandırılması planlanıyor. Sermaye Piyasası Kurulu'nun hazırladığı düzenlemelerin piyasalarda istikrarı destekleyebileceğini ancak etkili sonuç için güçlü denetim ve caydırıcı cezaların belirleyici olacağını ifade etti.

Bloomberg'in aktardığı bilgilere göre, yatırım fonları dahil olmak üzere piyasa bozucu eylemlerde bulunanlara ve haklarında Sermaye Piyasası Kurulu raporlarıyla "makul şüphe" tespiti yapılanlara yönelik yaptırımların içeriden bilgi kullanımının önüne geçmek için yeni düzenlemelerin önüne de geçmek mümkündür."

sunulması planlanıyor. Düzenleme; piyasa bozucu eylemler, bilgi suiistimali ve piyasa dolandırıcılığıyla birlikte bu eylemlerle bağlantılı kişi ve kurumları da kapsayacak. Yasa teklifinde hapis cezalarının alt ve üst sınırlarının artırılması, hükümün açıklanmasının geri bırakılması uygulamasının önüne geçilmesi ve para cezalarının usulsüz işlemlerden elde edilen menfaatin en az iki katına çıkarılması öngörülmüyor.

Yeni düzenleme tartışmaları sürerken, serbest fonların tek bir şirket hissesinde yüzde 10'dan fazla pay alamaması ve aynı grupta da kişiye bağlı fonların toplamda belirli oranları aşmaması yönünde planlanan sınırlamaların piyasaya etkisi de gündemde.

'GERÇEKÇİ FİYAT İÇİN FONLARA SINIR DOĞRU'

Bu kapsamda Aydınlık'a değerlendirmelerde bulunan Baydar şunları söyledi:

"Sermaye Piyasası Kurulunun serbest fonların tek bir şirket hissesinde yüzde 10'dan fazla pay alamaması ve aynı grupta da kişiye bağlı fonların toplamda belirli oranları aşmaması yönünde planlanan sınırlamaları, fonların risk yönetimi ve riskin dağıtılması anlamında son derece isabetli ve doğru bir uygulama olur. Ayrıca bir hisse senedinin fiyatının şişirilmesi için fonların kullanılmasının da önüne geçilmiş olur. Bu tür düzenlemeler piyasada daha dengeli ve gerçekçi fiyat oluşumunu da sağlayabilir. Bu tür düzenlemelerin olumlu etkisi olmakla beraber, bu uygulamalara uygun davranmayan fon yöneticisi şirket ve kişilere de yaptırımların caydırıcı olması şarttır. Aksi halde konulan sınırlamaların uygulanmaması ve ceza yaptırıma razı olunması gibi bir durumla karşılaşmak da mümkündür. "Spekülatif hareketleri azaltmanın en önemli yolu halka arz oranının yüksekliği ve halka arz miktarının çokluğudur. Aksi halde sığ ve az hacimli hisse senetleri işlem görmeye başladığında hisse fiyatını yapay olarak yükseltmek kolaylaşmaktadır. Kaldı ki şirket hisse fiyatının belli bir seviyenin üzerine çıkması durumunda şirketlerin bedelli sermaye artırımını imkânları da bulunmakta, ancak her nedense bu imkân kullanılmamaktadır. O yüzden bu konuda cezbedici önlemler alınarak fiyat şişirilmemesi önüne de geçmek mümkündür."

Prof. Dr. MELİH BAŞ

DÜNYA Ekonomik Forumu'nun yayınladığı 'Küresel Riskler Raporu 2026' da eşitsizlik önümüzdeki on yıl içinde en bağlantılı küresel risk olarak tanımlanmıştır. Şimdi de önümüzde 'Dünya Eşitsizlik Raporu 2026' var. Raporu çeşitli kamusal ve kâr amaçlı olmayan örgütlerce finanse edilen bir kuruluş olan 'Dünya Eşitsizlik Laboratuvarı (WIL)' adlı bir kuruluş yayınlıyor.

EŞİTSİZLİK KAVRAMI

Eşitsizlik kavramına dar anlamda örneğin sadece ekonomik bağlamda bakılabildiği gibi çok boyutlu (ekonomik, çevresel, sosyal vb.) olarak da bakılabilir. Ekonomik eşitsizlik ise bir şemsiye terim olup, genelde üç alt bileşenle ölçülmektedir: **a)** Gelir eşitsizliği veya gelir dağılımı (insanlara ödenen toplam paranın onlar arasında nasıl dağıtıldığı), **b)** servet eşitsizliği veya servet dağılımı (insanların sahip olduğu toplam servetin sahipleri arasında nasıl dağıtıldığı) ve **c)** tüketim eşitsizliği (insanların harcadığı toplam paranın harcama yapanlar arasında nasıl dağıtıldığı). Bunların her biri iki veya daha çok ulus arasında, tek bir ulusun kendi içinde veya alt nüfus kesimleri örnekse sınıflar arasında ve içinde ölçülebilir.

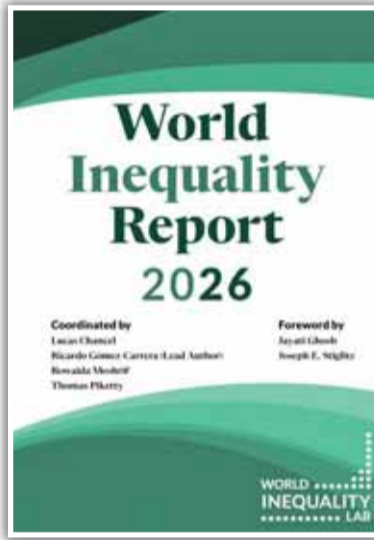
Gelir eşitsizliği ölçümleri için 'Gini katsayısı' yaygın olarak kullanılan bir katsayıdır. Diğer bir ölçüm türü ise eşitsizliği hesaba katan istatistiksel bir bileşik endeks olan 'Eşitsizliğe Uyarlanmış İnsani Gelişim Endeksi'dir.

Aslında ekonomik eşitsizliği toplumsal eşitsizlik ve çevresel (ekolojik desek daha doğru) eşitsizlik ile birlikte bütünlük ele almak daha doğru olacaktır. Böyle bakıldığında eşitsizliği sonuç eşitsizliği ve fırsat eşitsizliği olarak ele almak daha olanaklı hale gelecektir. Belki tam da bu noktada George Orwell'in 'Hayvan Çiftliği' adlı yapıtında vurguladığı üzere 'tüm hayvanlar eşittir ama domuzlar biraz daha eşittir.' Eşdeyişle kapitalist emperyalistlerin o yüzde 1'i daha eşit oldukları için ezilen uluslar ve de halklar eşitsizliğe batıyorlar!

G20 Küresel Eşitsizlik Bağımsız Uzmanlar Olağanüstü Komitesi üyesi Jayati Ghosh şunları söylemiş raporda:

"Düşük gelirli ülkelerde emek ve doğadan elde edilen kaynakların, yüksek gelirli ekonomilerdeki insanların ve ülkelerin genelindeki varsıl seçkinlerin gönençini ve sürdürülemez yaşam tarzını desteklemeye devam ettiği bir sistemde yaşıyoruz. Bu kâhplar piyasaların rastsal sonuçları değildir. Tarihin kalıtını ve kurumların, düzenlemelerin ve siyasaların işleyişini yansıtır; bunların hepsi henüz yeniden dengelenmemiş eşitsiz güç ilişkileriyle ilgilidir."

Dünya Eşitsizlik Raporu 2026

DÜNYA EŞİTSİZLİK RAPORU 2026'YA GENEL BAKIŞ

Rapor'un ana yazarı Paris Ekonomi Okulu'ndan Ricardo Gomez-Carrera olup, raporun eşgüdümleyicileri arasında bu konudaki çalışmaları ünlü Thomas Piketty de var. Rapora bakılırsa en üstteki yüzde 10'luk gelir öbeği, kalan yüzde 90'ın toplamından daha fazla kazanıyormuş iyi mi! Daha ötesi, yoksul yüzde 50, toplam küresel gelirin yüzde 10'undan daha azını almış. Yine rapora göre, dünyanın en varsıl yüzde 10'u servetin yüzde 75'ine iye oluyorken, görece yoksul yüzde 50'lik kısım yalnızca yüzde 2'yle idare ediyormuş!

Ya yaklaşık 60 bin kişiden yani dünya nüfusunun sadece yüzde 0,001'inden oluşan küçük bir mutlu azınlık, insanlığın en yoksul yansının toplam servetinin üç katını elinde tutmasına ne demeli?

EKONOMİK İSTİKRARDAN YOKSUNLUK

Rapora göre Dünya, ufaklık bir azınlığın eşi görülmemiş finansal güce iye olduğu, milyarlarca insanın ise temel ekonomik istikrardan bile dışlandığı bir dünya! Bir de bu bozukluk hız kazanıyormuş: En varsıl eşdeyişle en tepedeki %0,001'lik kesim tarafından kontrol edilen servet payının 1995'te yaklaşık yüzde 4'ten, 2025 itibarıyla yüzde 6'nın üzerine çıkmış; milyon dolarlık servete sahip kişilerin servetlerinin ise 1990'lardan bu yana yıllık yaklaşık %8 arttığını ve bu oranın alttaki %50'nin iki katına yakın olduğunu belirtiyor.

Raporda küresel finans sisteminin de eşitsizliği körtüklediği, dizgenin varsıl ülkeler lehine tasarlandığı, gelişmiş ekonomilerin düşük maliyetle borçlanıp yurt dışında daha yüksek getiri sağlayan yatırımlar yapabildiği ve böylece 'finansal rant sahipleri'nin ortaya çıktığı belirtilmiş.

SORUN SADECE DENKSERLİK Mİ?

Raporda eşitsizliği azaltmanın sadece denkserlikle (adaletle) ilgili olmayıp, aynı zamanda ekonomi-

lerin dayanıklılığı, demokrasilerin kararlılığı ve gezegenimizin sürdürülebilirliği için de gerekli olduğunu altı çizilmiş.

ULUSLARARASI BİR PANEL GEREKLİ Mİ?

Raporda, BM'nin iklim değişikliği için oluşturduğu IPCC'ye benzer bir şekilde, 'dünya çapında eşitsizliği izleyecek ve nesnel, kanıtla dayalı öneriler sunacak' uluslararası bir panel kurulması çağrısı yaptı.

ULUSLARARASI VE CİNSİYETLERARASI FIRSAT EŞİTSİZLİĞİ NE DURUMDA?

Raporda varsıl ülke yükümlülüklerine ilişkin düşük faizli ödemeler ve yüksek getirilerle bağlantılı net gelir transferleri nedeniyle, her yıl küresel GSYİH'nin yaklaşık yüzde 1'inin yoksul ülkelere zengin ülkelere aktığını da belirtiyor. Üstelik bu miktar, küresel kalkınma yardımının yaklaşık üç katına denk geliyormuş.

Rapor'da ekonomik eşitsizliğin ötesinde fırsat eşitsizliğinin sonuç eşitsizliğini artırdığı vurgulanıyor. Örnekte, Avrupa ve Kuzey Amerika'daki çocuk başına eğitim harcaması, Sahra Altı Afrika'dakinin 40 katından fazla. Ya çözüm? Elbette var. Örneğin, az sayıdaki milyarderlerden alınacak yüzde 3'lük küresel servet vergisinin, düşük ve orta gelirli ülkelere eğitim bütçelerine yılda 750 milyar dolar katkı sağlayabileceği hesaplanmış.

Yine raporda, 'cinsiyetler arası ücret farkının tüm bölgelerde sürdüğü' saptanmış. Ücretsiz çalışma da hesaba eklenirse, kadınların erkeklerin kazancının yalnızca yüzde 32'sini elde ettiği hesaplanmış. Bir de sermaye sahipliğinin karbon emisyonlarındaki eşitsizlikte kritik rol oynadığı da vurgulanmış. Varsıl bireylerin, iklim krizini tüketim ve hayat tarzlarından çok, yatırımlarıyla körtüklediğinin altı çizilmiş.

SONUÇ

Raporda, ne yazık ki, eşitsizliğin azaltılmasının 'parçalanmış seçmenler, çalışanların yetersiz temsili ve servetin orantısız etkisi' nedeniyle zorlaşan siyasal bir yeğleyim olduğu belirtiliyor, sonlandırılıyor. Baş editör Gomez-Carrera ve diğer editörlerden merkez solda yer aldığı bilinen T. Piketty böyle düşünüyorlar. Aksine militan iyimserlik gerek! İyimserliğin filozofu Ernst Bloch'a göre militan iyimserlik kavramı ile değiştirme arzusuyla yüklü bir epistemoloji önerilir. Bu yaklaşımda 'geleceğin insanın ayağına kismet olarak gelmeyeceği' iyi bilinir!

Kısacası bu dönüşüm olanaklı! Hatta tarihin akışı bizi toplumluluğa götürüyor. Hem de Çinliler'in dediği gibi ekolojik bir uygarlığa!

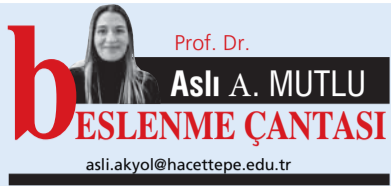
%100 FAİZSİZ **+%20 DEVLET KATKISI**

Güvenli ve Kazançlı Faizsiz Fon Seçenekleri

BİRİKSİN DE BÜYÜSÜN!

Katılım Emeklilik Erken BES'le biriktirmeye bugün başlayın, çocuğunuz büyüdüğünde rahat etsin.

Katılım Emeklilik **0850 226 0 123**
www.katilimemeklilik.com.tr

Orucun iyileştirici etkisi hücrelerimizde başlıyor

Bir şehir düşünün; milyarlarca insanın modern yaşam tarzı sonucu oluşan atıklarını şehir merkezinden uzaklaştıramadığı, geri dönüşüme gönderemediği ve bu atıkların her geçen gün birikmeye devam ettiği. Belirli bir süre sonucunda o şehir artık yaşanılmaz noktaya gelir. Oysa ki şehrin kendi kendini temizleyebilen bir tüketme sistemi olsaydı yaşamı korunabilirdi. Bu sisteme 'otofaji' diyoruz.

Aynı sistem bizim hücrelerimizde de var. Hücrelerimizde gerekli izni verdiğimizde tofajisi sistemi devreye girerek hücrelerimizde atılması, parçalanması ya da silinmesi gereken gereksiz ve hatta hastalık yapıcı etmenleri bizim için arındırıyor. Gerekli olan izni nedir diye soracak olursanız, işte o izin beslenme düzenimizde saklı. Yapılan araştırmalar doğru zaman diliminde 12 saat besin tüketimi gerçekleştirmediğimizde hücrelarımızın adeta temiz bir nefes alarak bu arınma işlemlerine başlayabildiğini gösterdi. Bu önemli bir bulguydu çünkü günümüz modern hayatının ve Batı tipi beslenmenin (enerji, yağ ve şeker içeriği yüksek; vitamin, mineral ve posa içeriği düşük diyet modeli) getirdiği yükü biz bu arınma ödülünü hücrelerimizde veremiyoruz. Sürekli tüketim, nefsin aç gözlülüğü ve aşırı her günümüzü ve hücremizi fazlasıyla meşgul ediyor.

Otofaji mekanizmasını keşfeden ve aydınlatan Japon bilim insanı Yoshinori Ohsumi, 2016 Nobel Fizyoloji veya Tıp Ödülüne layık görülmüştü.

AŞIRI BESLENMEDEN...

Otofaji temeline dayanan aralıklı açlık diyetlerinin sağlık üzerindeki olumlu etkileri son yıllarda hızla yayıldı. Öyle ki bilimsel literatürde onlarca farklı aralıklı açlık uygulamalarının araştırıldığını biliyoruz. Haftanın bir günü tamamen aç kalmak ya da haftanın ardışık günlerinde aç kalmak veya iki gün aç kalıp diğer günlerde sınırsızca besin tüketmek ve daha nice olasılık. Verilere bakarsanız hepsinin sağlıklı bir etkisi var gibi ama hangisi daha iyidir diye soracak olursanız büyük ölçekli araştırmalar günün önemli bir bölümünü aç kalarak geçirip, sonra da aşırı tüketimle bulduğumuz beslenme seanslarının tofajiyi yeterince devreye sokmadığını gösterdi. Yani, günlük enerji alım miktarına dikkat etmeden ve sağlıklı besinleri tüketmeden açlığın yararlı etkileri tetiklenmiyor.

MANEVİ ARINMA

Kalbimizi, düşüncelerimizi ve ruhumuzu arındırdığımız özel bir aya girdik. Kökeni insanlığın varoluş evresindeki inanç dinamiklerine uzanan bu öze dönüşü baği bedenimizi sadece manevi etkisiyle kucaklamıyor; fiziksel etkisiyle de iyileştiriyor. İslam tarihinde, Hicretin ikinci yılında başlayan orucun insan bedenindeki yaklaşık 30 trilyon hücre üzerinde nasıl bir iyileştirici etki oluşturduğuna dair detayları 2016 yılında tıp alanında Nobel ödülüne layık görülen tofajisi çalışmaları ile öğrenmiş olsak da maneviyattaki arınmanın biyolojik varlığımızdaki temizliği de yansıdığını ve bu yansımının hangi moleküller üzerinden gerçekleştiğini artık daha iyi biliyoruz.

PLANLI VE KONTROLLÜ

Plansız ve kontrolsüz bir yaklaşım ile aralıklı açlık diyetlerine kapılmak sağlık üzerinde beklediğimiz kalıcı ve uzun süreli etkileri sağlamayacaktır ama hücrelerimize, sağlıklı besin kaynakları ile sınırlı ve yeterli bir enerji erişimi sunabilirsek tofajinin faydalarından yararlanabiliriz. Zaten ramazanın gerçek anlamı da bu değil mi?

Sağlık çalışanları intiharları

Tıp mesleği dışarıdan saygın, güvenli ve yüksek statülü bir alan gibi görünse de içeriden bakıldığında yoğun sorumluluk, sürekli performans baskısı ve duygusal yıpranma barındırır. Bir hekim yalnızca hastalıkla değil, ölümle, acıyla, yakınların öfkesiyle ve çoğu zaman sistemin eksiklikleriyle de mücadele eder. Bu sürekli gerilim hali zamanla ruhsal tükenmeye dönüşebilir....

Maria Fabrizio/ NPR

HEKİMLİK, insanın insanlara kendini adadığı zaman yaşamın bir başka güzelliğe olduğunu hissetmesiyle başlar. Yalnız anatomik fizyolojik bilgilerle değil aynı zamanda insan ruhunun bizim empati dediğimiz, başkasının sorunlarını kendi üzerinde yüklenme ve bu sorunları aşabilme yeteneğiyle kendini gösterir. İnsanın hayatın her aşamasında hekimle yüz yüze gelmesi kaçınılmazdır. Bu nedenle hekimliğin tüm mesleki donanımına ek olarak felsefe ile ilgilenmesi, felsefi bağlamdan sevgi ve sorumluluk çıkarması kaçınılmazdır.

Bu sorumluluk dolu alanın kendince olanak ve yetenekleri, kamunun ve kişinin hekime bakışıyla dalgalı bir hal alır. Hekim de insandır, üzülür, kırılır, eğlenir. Kendi ruh dünyasında kendi gerçekliğinde yaşar. Hayatın kısa, sanatın uzun deneyiminin, çelişkili karar vermenin müşkülle dolu olduğu ortamda hekim de kendince sorumluluğunu aldığı hastaların sorumluluğunu taşır, buna layık olmaya çalışır. İnsanı kendine dert edinen insanın dertleri de büyür, sorumlulukları da büyür.

Bütün bunlar, yaşam disiplini içinde bütün hekimleri zorlar. Ama bazı hekimlerde bu bütünlük hasar alır, kırılır, başkasına can vermek için donatılmış hekim kendi içinde kendine yenilir. Hayat hekimden, hekim hayattan uzaklaşır.

Bu yazı, hayatın içinde coşkuyla yaşamamız gerekirken kendi kararlarıyla başka bir yolculuğa çıkan sağlık çalışanlarına adanmıştır. Ne isimlerinden bahsederez ne adlarını anarız, mahzun başlıklarla olayı anlamaya çalışırız. Cefasıyla, huzuruyla, dostluklarıyla yaşamın hem ödül hem sorumluluk olduğunu anımsayalım. Sağlık çalışanlarının neden hayattan vazgeçtiklerini kısaca toparlayalım istedim. Bizim için şairane yaşamak, yaşamak ne güzel şeydir, deyip kamunun ve kamucu sağlığın ve felsefi gelişimin önemini vurguladıktan sonra yazımıza geçelim.

GİDEREK AĞIRLAŞIYOR

İntihar, kişinin kendi ölümüne kasten neden olma eylemidir. Hekim intiharları, modern sağlık sistemlerinin görünmeyen ama giderek ağırlaşan sorunlarından biri. Tıp mesleği dışarıdan saygın, güvenli ve yüksek statülü bir alan gibi görünse de içeriden bakıldığında yoğun sorumluluk, sürekli performans baskısı ve duygusal yıpranma barındırır. Bir

hekim yalnızca hastalıkla değil, ölümle, acıyla, yakınların öfkesiyle ve çoğu zaman sistemin eksiklikleriyle de mücadele eder. Bu sürekli gerilim hali zamanla ruhsal tükenmeye dönüşebilir.

Tıp eğitimi sürecinden itibaren başlayan rekabet ve başarı baskısı, meslek hayatında yerini uzun nöbetlere, ağır iş yüküne ve hukuki sorumluluk korkusuna bırakır. Hekimler çoğu zaman dinlenme hakkını tam olarak kullanamaz; uykusuzluk, karar verme süreçlerini ve ruhsal dayanıklılığı olumsuz etkiler. Özellikle acil servis, yoğun bakım ve cerrahi gibi alanlarda çalışan hekimler, sık sık travmatik olaylara maruz kalır. Bu durum ikincil travmatik stres ve depresyon riskini artırır.

MALPRAKTİK DAVALARI VE MEDYATİK LİNÇ KÜLTÜRÜ

Bir diğer önemli unsur, mesleki hata yapma korkusudur. Tıbbi uygulamalarda en küçük bir hata bile ağır hukuki ve toplumsal sonuçlar doğurabilir. Malpraktik davaları ve medyatik linç kültürü, hekimler üzerinde ciddi bir baskı oluşturur. Buna ek olarak, sağlığa şiddetin artması hekimlerin kendilerini güvende hissetmemelerine yol açmaktadır. Hasta veya hasta yakınlarından gelen fiziksel ya da sözlü saldırılar, mesleki motivasyonu ve psikolojik sağlamlığı zedeleyebilir.

TÜM TOPLUMUN SORUNU

Toplumsal beklentiler de ayrı bir yük oluşturur. Hekimler çoğu zaman 'güçlü', 'dayanıklı' ve 'her koşulda çözüm üreten' kişiler olarak algılanır. Bu algı, onların ruhsal sorun yaşadıklarını ifade etmelerini zorlaştırır. Yardım aramak, bazı hekimler için mesleki zayıflık göstergesi gibi hissedilebilir. Oysa araştırmalar, hekimlerde depresyon ve tükenmişlik

oranlarının genel nüfusa göre daha yüksek olabildiğini göstermektedir. Ayrıca hekimlerin ölümcül ilaçlara erişiminin kolay olması, intihar girişimlerinin daha ölümcül sonuçlanmasına neden olabilir.

Pandemi süreci bu yükü daha da ağırlaştırdı.

Hekim intiharlarını yalnızca bireysel psikolojik sorunlarla açıklamak yetersiz kalıyor: çoğu zaman yapısal ve sistemsel sorunların bir sonucudur. Çözüm için çalışma saatlerinin düzenlenmesi, şiddete karşı etkin önlemler alınması, kurumsal psikolojik destek mekanizmalarının güçlendirilmesi ve yardım aramanın damgalanmadığı bir meslek kültürünün oluşturulması gerekir.

Hekimlerin iyilik hali, doğrudan toplum sağlığıyla bağlantılıdır; dolayısıyla bu mesele sadece meslek grubunun değil, tüm toplumun sorunudur.

YARDIM ARAYIŞINI ZORLAŞTIRAN ETKENLER

Tıp öğrencileri ve asistan doktorlar da önemli bir risk grubunu oluşturmaktadır. Bu grupta intihar, başlıca ölüm nedenlerinden biri olarak tanımlanmıştır. Yoğun çalışma temposu, mesleki baskı ve psikolojik stres bu riskin artmasında etkili faktörler arasında yer almaktadır. Bunun yanında, geçmişte intihar düşünceleri yaşayan veya psikolojik destek arayan doktorların mesleki yaptırımlarla, örneğin lisanslarının tehlikeye girmesi veya kariyerlerinin zarar görmesi riskiyle karşılaşabilmeleri, yardım arama davranışını zorlaştıran önemli bir engel olmuştur. Bu nedenle son yıllarda sağlık kuruluşları ve meslek örgütleri, doktorların ruh sağlığı desteğine daha güvenli ve kolay erişebilmesini sağlamak amacıyla çeşitli destek programları ve politika değişiklikleri geliştirmeye başladılar.

Doktor intiharı bireysel değil, mesleki, psikolojik ve kurumsal faktörlerin birlikteliğiyle etkili olduğu karmaşık bir sorundur.

Her ölümün meslek içi sonuçları

Hakkında şikâyet varsa risk katbekat artıyor

TÜRKİYE'DE hekim intiharları ile ilgili resmi ve kapsamlı veriler bulunmamakla birlikte, akademik çalışmalar ve medya analizleri üzerinden yapılmış araştırmalar bazı sonuçlar ortaya koyuyor. Bir çalışmaya göre 2011-2021 yılları arasında Türkiye'de tıp fakültesi öğrencileri ile doktorlar arasında en az 61 intihar vakası raporlanmıştır. Başka bir internet tabanlı çalışmada ise 2006-2021 arasında toplam 138 sağlık çalışanının intihar ettiği ve bunların yaklaşık yüzde 48'inin doktor olduğu belirlenmiştir.

Bir anket çalışması ise Türkiye'de hekimler arasında psikolojik sıkıntı ve intihar davranışının yaygın olduğunu, yaklaşık her beş hekimden birinin geçen bir ay içinde bir intihar davranışını bildirdiğini ve yaklaşık yüzde 8,6'sının yaşamı boyunca intihar girişiminde bulunduğunu göstermiştir. Özellikle kadın hekimlerin karşılaştıkları ebaskıları ele almak acil bir ihtiyaçtır: iş yerinde zorbalık, ayrımcılık, iş dışı baskılar. Disiplin soruşturması geçiren doktorlar risk grubundadır. Yakın zamanda herhangi bir şikâyet alan doktorların, hiç şikâyet almamış olanlara göre orta ila şiddetli depresyona yakalanma olasılığının yüzde 77 daha yüksek olduğu bulunmuştur.

vardır ve bulaşıcı bir etki yaratma riski taşır. Gelecekte, doktorlar arasındaki moral düşüşünü durdurmalıyız. Bu, mutsuzluğa yol açan birçok sistemik sorunu ele almak anlamına gelir: İsim verme, suçlama ve utandırma kültürüne karşı mücadele etmek; doktorların makul bir iş-yaşam dengesi kurlmalarına olanak sağlamak ve hastalarına her şeyini veren personelin temel ihtiyaçlarına dikkat etmek. Her şey sonuçta insanca hakça bir düzene gelip dayanıyor bu da ancak dayanışmayla, kamucu anlayışla olasıdır.

NYU Langone Sağlık araştırmacıları tarafından yürütülen bir preklinik çalışma, stres altındaki kanser hücreleri tarafından üretilen bir proteinin, akciğer ve pankreas tümörlerinin bağışıklık sisteminden kaçmasına nasıl yardımcı olduğunu gösterdi. Çalışma, lipokalin 2 (LCN2) adı verilen bir proteinin etkisini bloke etmek için tasarlanmış yeni ilaçların, bağışıklık sisteminin tümör hücrelerini hedef almasını sağlayarak farelerde kanser büyümesini yavaşlattığını buldu. İlaçlar, agresif kanserleri, bağışıklık sisteminin kanser hücrelerine saldırmasına yardımcı olan immünoteraplere karşı daha savunmasız hale getirdi.

NYU Grossman Tıp Fakültesi Patoloji Bölümü araştırmacısı Dr. Thales Papagiannakopoulos'un yürüttüğü çalışmada yapılan çalışma "Entegre stres yanıtı, lipokalin 2 aracılığıyla bağışıklık sisteminden kaçmayı teşvik eder" başlığıyla Nature dergisinde yayımlandı. Çalışma hücrelerin besin eksikliği gibi stresli koşullara dayanmak için kullandığı entegre stres yanıtı (ESR) adı verilen hücresel bir hayatta kalma yoluna odaklandı. Anormal, agresif büyüme gösteren kanser hücreleri, sürekli açlık tehdidiyle karşı karşıyadır, her zaman stres altındadır ve ISR her zaman aktiftir.

TEDAVİ DİRENCİNE KATKIDA BULUNUYOR

Kanser hücrelerindeki ESR, aktive edici transkripsiyon faktörü 4 (ATF4) adı verilen bir proteinin üretimini tetikler ve bu da kanser hücrelerinin hayatta

Kanser immünoterapisi ve stres proteini

Kaynak: KATERYNA KON/SCIENCE PHOTO LIBRARY/Getty Images

kalmasına yardımcı olan birçok genin aktivasyonunu başlatır. Araştırmacılar, "ESR ve onun ana transkripsiyonel efektörü ATF4'ün, tümör oluşumu sırasında çeşitli içsel stres faktörlerine yanıt veren ve tedavi direncine katkıda bulunan kilit oyuncuları ortaya çıkardığını" bildirdi. Yeni yayımlanan çalışmaları, ATF4'ün ayrıca hücreye tümörü bağışıklık sisteminden korumak için LCN2 salgılaması talimatı verdiğini gösteriyor. Çalışmanın araştırmacılarından Papagiannakopoulos, "Stres altındaki kanser hücrelerinin, onları bağışıklık sisteminden koruyan LCN2 aracılığıyla yardım çağırmasını öğrendiğine" dikkat çekti.

Araştırmacıların çalışmaları, LCN2'nin, tümörlerde bol miktarda bulunan bir bağışıklık hücreleri türü olan makrofajları, bağışıklık baskılayıcı bir moda geçirmek için ATF4 mesajını ilettiğini ve bunun da kanser öldürücü T hücrelerinin tümöre girmesini engellediğini ortaya koydu. Araştırmacılar, "ATF4 tarafından düzenlenen genlerin tarafsız bir genetik taramasının, lipoka-

lin 2'yi (LCN2), bağışıklık baskılayıcı interstisyel makrofajların infiltrasyonunu destekleyerek anti-tümör bağışıklığını bozan başlıca ATF4 bağımlı efektör olarak tanımlandığını" vurguladı. Araştırmacılar "LCN2'nin, hem CD4+ hem de CD8+ T hücrelerinin infiltrasyonunu ve işlevini düzenlemede önemli bir rol oynayabilecek makrofajların transkripsiyonel durumu üzerinde derin bir etkiye sahip olduğunu" gösterdiler.

Araştırma ekibi, hem kanser geliştiren hem de LCN2'den yoksun farelere tasarladığında, tümör büyümesi yavaşladı. Bu etkinin yalnızca sağlıklı bağışıklık sistemine sahip farelerde meydana gelmesi, LCN2'nin önemli bir rolünün tümörlere karşı bağışıklık saldırısını engellemek olduğunu düşündürmektedir.... Bu çalışmada, tamamen bağışıklık sistemi sağlam bir ortamda, çeşitli solid tümörlerde ATF4 kaybının tümör oluşumunu önemli ölçüde engellediğini ve ATF4'ün bu immünoterapinin rolünün LCN2 indüksiyonu yoluyla gerçekleştiğini gösterildi.

LCN2'Yİ HEDEF ALAN İMMÜNÖTERAPİ YAKLAŞIMI

Araştırmacılar, ATF4 kanser hücrelerinin içinde çalışırken, LCN2'nin dışarıya salındığını ve bu sayede ilaçlarla daha kolay hedeflenebildiğini belirtti. LCN2 salgılanan bir protein olduğu için antikorlarla kolayca hedeflenebilir....Araştırma ekibi LCN2'yi bağlayıp bloke eden bir antikor tedavisi geliştirdi; bu tedavi, LCN2'nin makrofajları manipüle etmesini engelleyerek, devre dışı bırakılan T hücrelerinin tümörlere geri dönmelerini sağladı.

LCN2'yi bloke eden bir antikorla tedavi edildiğinde, farelerdeki tümörler

T hücreleriyle dolup küçüldü. Araştırma ekibi "LCN2 karşıtı antikorların agresif tümör modellerinde güçlü bir etkinliğe sahip olduğunu" gösterdiler. Çalışmada LCN2 antikorunu mevcut bir immünoterapi ilacıyla birleştirildiğinde daha da iyi sonuç verdi ve agresif akciğer kanseri olan farelerde yaşam süresini uzattı.

Ardından, araştırma ekibi 100'den fazla akciğer kanseri hastası ve 30 pankreas kanseri hastasından alınan tümör örneklerini inceledi. Yüksek LCN2 seviyeleri, düşük seviyeli hastalara kıyasla 52 aylık ortalama yaşam süresiyle ilişkilendirildi (düşük seviyeli hastalarda bu süre 79 aydı).... İnsan akciğer ve pankreas tümörlerinde LCN2 ifadesi, tümör derecesi, azalmış T hücreli infiltrasyonu, daha kısa genel yaşam süresi ve immünoterapiye zayıf yanıtlarla pozitif korelasyon gösterdi.

NYU Grossman Tıp Fakültesi Biyokimya ve Moleküler Farmakoloji Bölümü profesörü ve Perlmutter Kanser Merkezi kanser biyolojik ürünleri direktörü olan çalışmanın eş yürütücülerinden Dr. Shohei Koide, "Sonuçlarımız, akciğer kanseri hastalarında LCN2'yi hedef alan tedaviler geliştirmek için net bir gerekçe sunduğuna" dikkat çekti.

Prof. Koide "Ayrıca, bu mekanizmanın immünoterapiye dirençli diğer kanser türlerinde de aktif olup olmadığını araştırmak istediklerini" belirtti.

Çalışma, ATF4-LCN2 ekseninin kanser karşıtı bağışıklığı baskılamada hücre dışı bir rol oynadığını ve LCN2'yi hedef alan bir immünoterapi yaklaşımının önünü açabileceğini göstermekte...

Orijinal makale erişim sayfası: <https://www.nature.com/articles/s41586-026-10143-0>

YOL-İŞ ŞUBE BAŞKANI UÇAR'LA ÖZELLEŞTİRMELERİ KONUŞTUK:

KÖPRÜ VE OTOYOLLAR
kamunun elinde kalmalı

Stratejik varlıkların devrine karşı uyarıda bulunan Yol-İş Şube Başkanı Ahmet Uçar, köprü ve otoyolların özelleştirilmesinin uzun vadede kamu gelirlerini azaltacağını ve emekçiler açısından hak kayıplarını derinleştireceğini belirtti

ASLI ERİŞEN

YOL-İŞ Sendikası İstanbul 1 No'lu Şube Başkanı Ahmet Uçar, köprü ve otoyolların özelleştirilmesine yönelik iddia edilen çalışmaların kamu yararı açısından riskler barındırdığını ifade etti. Yüksek kârlılık oranına sahip bu stratejik varlıkların devrinin işsizlik, gelir kaybı ve emek aleyhine sonuçlar doğuracağını söyledi. Özelleştirme politikalarının yıllar içinde emeğin milli gelirlerden aldığı payı düşürdüğünü vurgulayan Uçar, köprü ve otoyolların kamuda kalması gerektiğini belirtti. Uçar şu değerlendirmeleri yaptı:

“Özelleştirme ülkemizin bir gerçeği. 1986 yılından bu yana özelleştirmeler devam ediyor. 1986 ile 2001 yılı arasında 7 buçuk milyar dolarlık bir özelleştirme yapılmış. 2002'den bugüne kadar toplam 66 milyar dolarlık bir özelleştirme yapılmış. Özelleştirmeler halka anlatılırken şöyle anlatılıyordu: Bu kurumlar hantallaştı, çağı gerisinde kaldı, iyi yönetilemiyor, kamunun üzerinde bir kambur. Eğer biz bunları satsak daha fazla istihdam, refah, eğitim ve iş bulma imkanları ortaya çıkar, vergiler azalır dediler. O günden bugüne kamunun bütün malları neredeyse satıldı. Güvenlik konusunda sorun yaratacak kurumlarımız dahi satıldı. Başta telekom, şimdi köprüler, otoyollar... Birçok kurum özelleştirme kapsamına alındı. Sonra baktık ki büyük bir işsizlik ortaya çıktı, emeğin alım gücü zayıfladı, emeğin milli gelirden aldığı pay aşağılara düştü.

“1986'da sendikali işçi sayısı mevcut işçilerin yüzde 35'i. 2026'da sendikali işçi sayısı mevcut işçi sayısının yüzde 14'ü. Toplu iş sözleşmesinden yararlanan işçi sayısı bu rakamın yüzde 10'u kadar. Mevcut yasadın, örgütlenme ve hukuksal sorunlardan dolayı sendikali olanlar dahi toplu sözleşmeden yararlanamıyor. 1986'da asgari ücretli çalışan sayısı yüzde 15'er civarında. 2026'da beyaz yakalılar dâhil mevcut çalışanların yüzde 60'ı asgari ücret veya daha aşağısını alıyor. Özelleştirme emeği değersizleştirdi.

VERGİLER AZALMADI,
İŞSİZLİK BÜYÜDÜ

“Vergilerimiz azalmadı. ÖTV, KDV gibi dolaylı vergiler halkın sırtına daha fazla yüklendi. Kamu malları elden çıkarılınca istihdam yaratılmadı. Kamu mallarının yarattığı katma değerlerin yerine yenileri konulamadı. Muazzam bir işsizlik, vergi yükü, çalışan gelirlerinde gerileme ve refah kaybı ortaya çıktı. İş kazalarında ve meslek hastalıklarında artış çok yüksek. Bunlar özelleştirmelerin sonucu.

Memurlarımız da aynı şekilde. Her geriye gidişte ‘düzenleme yapıyoruz’ derlerken çıkarılan kanunlarla birlikte alım gücümüz daha aşağılara gidiyor. Sermayenin milli gelirden aldığı pay artıyor. Emekli maaşlarında da ciddi bir düşüş söz konusu. Artık bu özelleştirmelerden vazgeçilmeli.

'ALTIN YUMURTLAYAN
TAVUKLAR KAMUDA
KALMALI'

“Türkiyemizin incisi iki tane köprü; biri 70'li yıllarda, diğeri 80'li yıllarda yapıldı. Toplam uzunluğu 1205 km olan yedi otoyolumuzun özelleştirilmesi düşünülüyor. Özelleştirmelerden ortaya çıkan olumsuz sonuçlar değerlendirilerek bu anlayıştan vazgeçilmeli, kamucu düzene dönülmeli. En liberal dediğimiz Avrupa'da bile bazı stratejik kurumları özelleştirmişler. Güvenliği tehlikeye atacak ve hizmet odaklı kurumlar devletin elinde kalmış.

“Bu köprülerimiz ve otoyollarımız gelir açısından muazzam kâr ediyor. Köprülerimizde 42 lira geçiş ücretiyle 3 milyar 450 milyon lira net kâr var. 15 Temmuz Şehitler ve Fatih Sultan Mehmet Köprüleri'nin 2024 değerleriyle yüzde 96 kârlılık oranı var. Otoyollarımız da kâr ediyor. Yani başımızda yap-işlet-devret modeliyle işlenen otoyollar var. Mali zorlukların öne sürülerek satılması imkânsız. 2026 bütçesine baktığımızda 2,7 trilyon lira faiz ödemesi var. Dolar kuruyla 63 milyar dolar sadece bir yılda ödeyeceğimiz faiz. Tasarruf edilecekse buralardan edilmeli. Bu kurumlarımız altın yumurtlayan tavuklar. Güvenlik açısından da önemli; kamunun elinde kalması gerekir. Köprülerimizi satanlar halkın nezdinde itibar sahibi olamazlar.

FİZİLİTE VE DEĞER
BELİRLEME ÇALIŞMALARI

Uçar, Özelleştirme sürecine ilişkin yürütülen çalışmalar hakkında ise şunları söyledi:

“Siz bir evinizi satacağınız zaman bir eksper getirirsiniz, bana göre otoyol ve köprülerdeki bu çalışma da bir eksper getirir. Kanunlar otoyol ve köprülerin doğrudan satışına izin vermiyor. Ancak bu çalışmaların işletme hakkının veya gelir devrinin verilmesi için yapıldığını ifade ediyor. Duyumlarına göre bu devrin 25 yıl süreyle planlandığını ekliyor. Fizibilite çalışmalarının ‘Bu yollar ve köprüler kaç para yapar, dünya piyasalarındaki sermayedarlar buna ne kadar verir?’ sorusuna yanıt aramak için yabancı şirketlere yaptırıldığını belirtiyor. Bunun rutin bir işlem olduğunu söylemek çok doğru değil. Özelleştirme süreci için devir planları gündemde.”

Vergi ve kıdem tazminatı sorunları

AHMET Uçar, vergi dilimlerinde adaletsizlik, kıdem tazminatı tavanı, arabuluculuk uygulamaları ve taşeron işçilerin güvencesizliği nedeniyle emekçilerin hak kaybı yaşadığını belirterek, kapsamlı yasal düzenleme çağrısı yaptı. Uçar şu ifadeleri kullandı:

“Gelir vergisi sisteminde muazzam bir adaletsizlik var. Geçmişte yüzde 20'lik dilime geçiş miktarı brüt asgari ücretin 22 katyken, bugün 5,5 katına düşmüş durumda. Devlet vergi matrahlarını yükseltmediği için sendikaların ve işçilerin denirip aldığı hakkın çoğu gidiyor. Şu anda yüzde 15'lik vergi dilimi diye bir dilim kalmadı. Bu kabul edilebilir bir sistem değil. Vergi dilimi yüzde 15'e sabitlenmeli.

“Kıdem tazminatında bir tavan var. İşçinin 30 günlük brüt ücreti üzerinden hesaplanıyor ama yüksek devlet memurunun emekli ikramiyesini geçmiyor. Burada toplu iş sözleşmesiyle taçlandırılmış, geliri yüksek olan işçilerde hak mahrumiyeti ortaya çıkıyor.

“Arabuluculuk müessesesi de işçinin aleyhine kullanılıyor. Mahkemeler uzun sürüyor denilerek işçi buraya yönlendiriliyor, ancak işveren işçiye ‘Ya bu düşük rakamı kabul edersen ya da yıllarca beklersin’ diyerek tehdit ediyor. Bu sistem tam bir emek sömürsüdür ve mutlaka kaldırılmalıdır.

'17 BİN TAŞERON İŞÇİ
GÜVENCESİZ'

“Karayollarında yaklaşık 17 bin taşeron işçisi çalışıyor. Bu işçilerin yüzde 99'u asgari ücretle çalışıyor ve hiçbir sosyal hakları yok. Soyunma yerleri, yemek paraları, yol paraları yok; tam bir kölelik düzeni yaşanıyor. Bir afet anında (sel, deprem gibi) en iyi organize olan, en nitelikli personel bu kurumlardadır. Bu sömürünün bitirilmesi ve işçilerin kadroya geçirilmesi gerekiyor. Taşeronlar örgütlenemiyor, ancak 6356 sayılı yasadın kaynaklı olarak mahkeme süreçlerinin çok uzun sürmesi ve toplu iş sözleşmesine uymayan taşeron firmaya yaptırımların yeterli olmamasından dolayı süreç bizi çok zorluyor.”

'İNTİBAK YASASI ÇIKMALI'

Emekli maaşlarının düşüklüğü, Türkiye'nin en öncelikli konularından biridir. Mutlaka bir intibak yasası çıkarılmalı, gerçekçi enflasyonlar açıklanmalı ve geniş halk kitlelerinin refah seviyeleri artırılmalı. Birçok devlet memuru şu anda emekli olmuyor. Çünkü aldıkları, eline geçen maaşın yüzde 60'lık kısmı çeşitli ödenekler adı altında kayıt dışı bir ödeme gibi gözüküyor. Hem kıdem tazminatları düşük çıkıyor hem de kişilerin emekli maaşlarında çok ciddi bir düşüş oluyor.

Ne olmuştu?

ABD'li medya kuruluşu Bloomberg, İngiliz danışmanlık şirketi Ernst & Young LLP'nin (EY), 15 Temmuz Şehitler Köprüsü ve Fatih Sultan Mehmet Köprüsü ile bazı otoyolların işletme haklarının devri konusunda hükümete danışmanlık yapacağını yazmıştı. Teknik danışmanlık için de BTY Group ile çalışıldığı belirtilmişti.

Türkiye Gazetesi'ne göre; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, kamuoyunda “özelleştirme” olarak yansıyan sürecin aslında değer belirleme, finansal analiz ve fizibilite amaçlı danışmanlık hizmeti alımı olduğunu, bunun rutin bir çalışma olduğunu açıklamıştı.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve

Bütçe Başkanlığı'nın Orta Vadeli Programı'na göre 2026'da 185 milyar lira özelleştirme geliri hedeflenirken, Mehmet Şimşek de 2026 için 10,5 milyar dolarlık gelir beklentisini dile getirmişti. 2012'de de benzer bir satış girişimi gündeme gelmiş, dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıklamaları sonrası süreç sonuçsuz kalmıştı.

Yol-İş Sendikası Genel Başkanı Ramazan Açar, geçen günlerde Aydınlik'a yaptığı açıklamalarda yolların devlet tarafından işletilmesi gerektiğini vurgulayarak işçilerin endişeli olduğunu ve süreci yakından izlediklerini belirtti. İhale sürecinin 2026 sonlarında başlaması planlanıyor.

melikeguler@aydinlik.com.tr

Yazarımız Melike Güler Kadan yaşanan bir aksaklık nedeniyle bugünkü yazısını gönderememiştir. Anlayışınız için teşekkür ederiz.

SİDEMİR hakkında
kritik devir kararı

BURSA 17. Ağır Ceza Mahkemesi, bir zamanlar Türkiye'nin en büyük 50 şirketinden biri olan Sivas Demir Çelik Fabrikası'nın (SİDEMİR) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) devri için karar aldı.

Bir zamanlar Türkiye'nin en büyük 50 sanayi kuruluşu arasında yer alan SİDEMİR, 1998 yılında özelleştirilmiş ve iş insanı Erol Evcil tarafından satın alınmıştı. Yıllık 720.000 ton çelik üretim kapasitesiyle inşaat demiri ve tel çubuk kaliteleri için 100 mm ila 160 mm kare kütükler üretmekteydi. İÇ piyasa başta olmak üzere Avrupa, Orta ve Uzak Doğu, Afrika ve Amerika'ya ihracat yapan işletme, yaklaşık dört yıldır üretime ara vermek zorunda kaldı. İşçi çıkararı ve çalışan işçilerinin maaşlarını ödeyemeyen işletme, biriken işçi ve devlet alacakları nedeniyle mahkemelik oldu. İşletmeyle ilgili devam eden birçok dava bulunurken, Bursa 17. Ağır Ceza Mahkemesi aldığı kararla SİDEMİR'in TMSF'ye devredilmesine karar verdi.

Bursa 17. Ağır Ceza Mahkemesi, Sivas 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 30 Kasım 2025 tarihli bilirkişi raporuna göre “Sivas Demir Çelik Fabrikası'nın iyi yönetilemediği, fabrikanın değerinin düştüğü, fabrikayla ilgili önceden atanan kayımlık görevinin tedbir TMSF tarafından yerine getirilmesine, şirket üzerindeki rehlinin karar kesinleşinceye kadar devamına” karar verdi. Mahkeme itiraz yolunu açık bıraktı.

İşçi servisi
şarmpole devrildi

UŞAK'ta işçi servisinin şarmpole devrilmesi sonucu meydana gelen kazada 17 kişi yaralandı.

Kaza, Uşak-Ulubey karayolu Elmacı köyü yakınlarında meydana geldi. Edinilen bilgilere göre, R.A. (35) idaresindeki 64 ACN 605 plakalı servisi midibüsü, sürücüsünün direksiyon hakimiyetini kaybetmesi sonucu karşı şeride geçerek şarmpole devrildi.

İhbar üzerine bölgeye çok sayıda sağlık, polis ve jandarma ekipleri sevk edildi. Kazada yaralanan sürücü ile midibüsteki 16 işçi hastanelere kaldırıldı.

Öte yandan, jandarma ekiplerince kazaya ilişkin soruşturma başlatılırken, işçi servisinin Uşak merkezden aldığı işçileri Esmek ilçesinde bulunan bir fabrikaya götürdüğü öğrenildi.

SOMA'DA EYLEMLER DEVAM EDİYOR
'Olumlu yanıt gelmezse sokağa ineceğiz'

SOMA ekonomisinin can damarı olan ve Torku Anadolu Birlik Holding bünyesinde faaliyet gösteren Soma Termik Santrali'nde, şirketin üretimi kademeli olarak durdurma kararı almasının ardından başlayan belirsizlik süreci eyleme dönüştü. 17 Şubat'ta Sermaye Piyasası Kurulu'na (SPK) yapılan bildirimle resmilenen süreçte, ilk etapta 87 işçi ücretsiz izne gönderildi.

Karara tepki gösteren işçiler, santral önüne kurdukları direniş çadırında nöbete başladı. Bölgedeki yoğun yağışa rağmen Soma halkı, esnaf ve STK temsilcileri işçileri yalnız bırakmadı. TES-İŞ Soma Şube Başkanı Mustafa Girginler, yaptığı açıklamada şunları söyledi:

“Yağmur çamur demeden mücadelemize sonuna kadar devam edeceğiz. Bu iş nereye kadar giderse gitsin, biz bu işin peşini bırakmayacağız. Ankara'dan olumlu yanıt alamazsak esnaf kepenk kapatacak, kamyonlar yola inecek.

'SALI VE ÇARŞAMBA MECLİS'TEYİZ'

“Ben Ankara'ya gidiyorum. Pazartesi günü önemli görüşmelerimiz var. Özellikle salı ve çarşamba günü Meclis'teyiz. Eğer Meclis'ten bu konularla alakalı net, olumlu bir cevap alamazsak, Soma'ya döndüğümüzde tüm Soma halkımız ve esnafımızla birlikte kepenk kapatıp, kam-

yonlarımızla ve otobüslerimizle sokağa ineceğiz. Bundan sonra ne gerekiyorsa yapmaya devam edeceğiz.

“Bizler burada ekmeğimizin peşindeyiz. Buradan bir kez daha yetkililere sesleniyoruz: Aldıkları karardan derhal vazgeçsinler ve bu işin adını bir an önce koysunlar. Torku, Soma'ya bu bedeli ödetemez. Ödetemeyecekler.”

'Sağlıkta
şiddete
caydırıcı
ceza şart'

HEKİMSEN, sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi için cezaların caydırıcılığının artırılması gerektiğini vurguladı. Sendika, bir hastanın üye hekimine yönelik sözel şiddet ve hakaret içeren ifadeleri sonrası yürütülen yargılamada sanığa 455 gün karşılığı 45 bin 500 TL adli para cezası verildiğini, cezanın taksitlendiğini ve hükmün açıklanmasının geri bırakıldığını hatırlattı.

Açıklamada şu ifadelerle yer verildi:

“Birçok defa belirttiğimiz üzere sağlıkta şiddetin engellenmesi için cezaların caydırıcılığının artırılması gerekmektedir. Geline nokta verilen cezaların yaptırım gücü kalmamış, caydırıcılığı zayıflamıştır. Sağlık hizmeti kesintiye uğratılmayan ve ertelenemeyen bir hizmettir. Yaşanan her sağlıkta şiddet olayı yalnızca hekimleri değil tüm toplumu ilgilendirmektedir. Sağlıkta şiddete sıfır tolerans için daha güçlü ve etkili ceza düzenlemeleri şarttır.”

TBMM'nin gündemi

HAFTALIK çalışmalarına 24 Şubat Salı günü başlayacak TBMM Genel Kurulu, Milli Parklar Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam edecek. Teklifin şu ana kadar ilk 5 maddesi kabul edildi. Dışişleri Komisyonu Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonunda, Milli Eğitim Bakanlığı, "Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri" konulu sunum yapacak. Salı ve çarşamba günleri Meclis'te grubu buluncu siyasi partilerin grup toplantıları olacak. Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, partisinin TBMM Grup Toplantısı'nda milletvekillerine hitap edecek.

'Çocuklarımızı ekrana teslim etmeyeceğiz'

MHP tarafından "Dijital Köleliğe Geçit Yok" etkinliği düzenlendi. MHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Selim Yurdakul, Ankara'nın Sincan ilçesindeki Lale Konferans Salonunda düzenlenen programda yaptığı konuşmada şu ifadeleri kullandı:

"Evlerimizin içine kadar giren, sessiz sedasız çocuklarımızı bizden koparan bir tehlike var. Adı dijital kölelik. Eskiden çocuklar sokakta uğrar, büyüklerinin dizinin dibinde masal dinler, anneleri ile pazara gider, babalarıyla futbol oynarlardı. Şimdi ise beşikteyken ellerine birer ekran veriliyor. Biz buna seyirci kalamayız. Evlatlarımızı, sosyal medyanın insafına bırakamayız. Bizim derdimiz teknolojiye düşmanlık değildir. Bizim derdimiz bizi köle yapmaktır. Çocuklarımızı ekrana teslim etmeyeceğiz."

Boğazlarda dijital takip dönemi

ULAŞTIRMA ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, "Denizciliğin İnterneti Projesi" ve NAVDAT Projesi hakkında açıklamada bulundu. Uraloğlu, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından hayata geçirilecek projeler ile Türkiye'nin deniz haberleşme ve izleme altyapısını güçlendirdiklerini belirterek, "Bu projelerle Boğazlarımız başta olmak üzere kritik suollarımızda dijitalleşmeyi ileri seviyeye taşıyoruz." dedi. Bakan Uraloğlu, Denizciliğin İnterneti Projesi kapsamında Türk Boğazlarında seyir halindeki gemilerin güvenliğini ve seyir emniyetini artırmak için bir dizi yenilikçi çözüm sunmayı hedeflediklerini belirtti. Uraloğlu, NAVDAT Projesi ile deniz haberleşme sistemlerinde önemli bir modernizasyon sağlanacağını söyledi.

Uraloğlu, "Projeyle gemi ve kıyı istasyonları arasındaki iletişimi güçlendireceğiz. Denizcilik operasyonlarının etkinliğini artıracacağız. Deniz kazalarının önlenmesine yönelik daha hızlı uyarı sistemi sağlayacağız ve mevcut sistemlerle uyumlu, sürdürülebilir ve ekonomik bir altyapı oluşturacağız." dedi. Söz konusu projelerin Türkiye'nin denizcilik vizyonuna önemli katkı sağlayacağını vurgulayan Uraloğlu, "Hayata geçirdiğimiz projelerle deniz haberleşme altyapımızı güçlendiriyor, denizcilikte dijital dönüşümü kararlılıkla sürdürüyoruz." şeklinde konuştu.

MİLLİ SAVUNMA BAKANI GÜLER: TÜM GELİŞMELERE KARŞI TEDBİRLERİ ALIYORUZ

Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler, 'Terörsüz Türkiye' sürecinin başarıya ulaşmasının, terör örgütünün uzantılarıyla birlikte taahhütlere uymasına bağlı olduğunu belirtti. Güler, 'Süreci desteklemeye devam ediyoruz. Ancak tüm gelişmelere karşı planlı faaliyetlerimizi sürdürüyor, tedbirlerimizi alıyoruz.' dedi

AYDINLIK/ ANKARA

MİLLÎ Savunma Bakanı Yaşar Güler, önceki akşam İftarı Bayburt'ta 17'nci Komando Tugay Komutan Yardımcılığında Mehmetçikler, şehit aileleri, gaziler ve gazilerin aileleriyle yaptı. Bakan Yaşar Güler, beraberinde Bakan Yardımcısı Salih Ayhan ile birlikte katıldığı iftarda yaptığı konuşmada, şehit aileleri ve gaziler ile aynı sofrayı paylaşmanın, kendileri için büyük anlam ifade ettiğini söyledi. Bakan Güler konuşmasında şunları söyledi:

'MEHMETÇİK ŞANLI SANCAĞI GURURLA TAŞIYOR'

"Şehitlerimizin ve kahraman gazilerimizin silah arkadaşları yani kahraman Mehmetçikler, onların bıraktığı kutsal mirası ve şanlı sancağı gururla taşımaktadırlar. Bugün sınır ötesinde icra edilen operasyonlardan hudut güvenliğinin sağlanmasına, Mavi ve Gök Vatanımızın korunmasında uluslararası görevlere kadar başarıyla yürütülen çok yönlü faaliyetlerimiz, bu yüksek vazife şuurunun en açık göstergesidir."

'TERÖR ÖRGÜTÜNE BÜYÜK DARBELER VURULDU'

"Kahraman ordumuz son yıllarda icra ettiği başarılı operasyonlarla terör örgütüne büyük darbeler vurmuş

ve terörü bitirme noktasına getirmiştir. İçinde bulunduğumuz kaotik ortam dikkate alındığında terörün tamamen ortadan kaldırılması yalnızca güvenlik meselesi değil, tarihi bir sorumluluk olarak önümüzde durmaktadır. Bu tablo karşısında yürüttüğümüz mücadeledeki kararlılıkla birlikte toplumsal dayanışmamızı ve kardeşliğimizi tahkim edecek güçlü bir iradenin ortaya konulması da her zamankinden daha önemli hale gelmiştir."

'GERÇEKÇİ VE ULAŞILABİLİR HEDEF'

"Sayın Cumhurbaşkanımızın vizyoner liderliğinde terörle mücadelede kaydedilen ciddi aşamayı dikkate alarak, millî birlik ve kardeşliğimizi güçlendirmek ve terörü tamamiyle sona erdirmek için 'Terörsüz Türkiye'

sürecini başlatmıştır. Özellikle belirtmeliyim ki başta aziz şehitlerimiz ve kahraman gazilerimizin emsalsiz fedakarlıkları sayesinde terörle mücadelede elde edilen başarılar 'Terörsüz Türkiye' yolculuğunu daha gerçekçi ve ulaşılabilir bir hedef kılmıştır."

'DEVLETİMİZİN DURUŞU NET'

"Bu sürecin kalıcı başarıya ulaşması ise ancak terör örgütünün silahlarını bir an önce teslim ederek tüm uzantılarıyla birlikte taahhütlere eksiksiz biçimde uymasına bağlıdır. Bu konuda devletimizin duruşu nettir ve hiçbir tereddüde yer yoktur. Bizler de bu süreci ilk günden itibaren devletimizin ve ülkemizin bekası ve çıkarları doğrultusunda samimiyetle destekledik ve desteklemeye devam ediyoruz. Ancak tüm gelişmelere karşı planlı faaliyetlerimizi sürdürüyor, tedbirlerimizi her zamanki kararlılığımızla alıyoruz ve almaya da devam edeceğiz."

'TAVİZ VE PAZARLIK YOK'

"Şüphesiz bu süreçte atılan ve atılacak tüm adımlar şehitlerimizin aziz hatırasına keskinlikle leke düşürmeyecek, gazilerimizin onuruna ve emeklerine asla zarar vermeyecek niteliktedir. Bu yolda hiçbir taviz ve pazarlık yoktur, olmamıştır. Yegane amacımız artık evlatlarımızı yitirmedikimiz, kanın ve gözyaşının sona erdiği, ayrılık tohumlarının kökünden söküldüğü, çocuklarımızın sadece barış ve kardeşlik ortamında büyüdüğü bir geleceği inşa etmektir."

Gürsel Tekin'den ihraç edilenlere açık mektup

AYDINLIK/ ANKARA

CHP İstanbul İl Çağrı Heyeti Başkanı Gürsel Tekin, partiden ihraç edilen üyelere yazdığı mektupta, "Sizler herhangi bir kişi, makam için değil, yalnızca partinize sahip çıkmayı sorumluluk bildiğiniz için bu bedelle karşı karşıya kaldınız." dedi.

Gürsel Tekin, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, CHP'den ihraç edilen üyelere açık mektubunu paylaştı. Tekin mektubunda, "Bugün maruz bırakıldığınız ihraç kararının nedenini siz de ben de çok iyi biliyoruz. Sizler herhangi bir kişi için değil, bir makam için değil, yalnızca partinize sahip çıkmayı bir sorumluluk bildiğiniz için bu bedelle karşı karşıya kaldınız. Bir hukuki görevin yerine getirilmesine destek verdiğiniz, Cumhuriyet Halk Partisi'nin kurumsal onurunun korunması gerektiğine inandığınız

nız ve bunu açıkça ifade etmekten çekinmediğiniz için cezalandırıldınız." ifadelerini kullandı.

'BULUNDUĞUMUZ TABLO HEPİMİZİ ÜZÜYOR'

"Gösterdiğiniz tavır sıradan bir destek değil, karakterli bir duruştur." diyen Tekin şöyle devam etti:

"Partimizin bugün içinde bulunduğu tablo hepimizi üzmektedir. Ancak hiçbir dönem, hiçbir yönetim anlayışı, ilkelere sadık insanların inancından daha güçlü değildir. Kurumlar kişilere göre değil; ilkelere bağlı kadrolar sayesinde ayakta kalır. Partimiz günü geldiğinde onu zedeleyen anlayışlardan arındığında, bugün sizlerin gösterdiği bu vakur duruş çok daha iyi anlaşılacak; her biriniz bu mücadelenin onurlu temsilcileri olarak anılacaksınız. Bilmenizi isterim ki sizler yalnız değilsiniz. Hiçbirinizi kaybetmiş değiliz, hiçbirinizi unutmamış değiliz."

'ÇOCUK OYUNCAĞINA ÇEVİRİLDİ'

ESKİ CHP Milletvekili Barış Yarkadaş da sosyal medya hesabından, "Aziz İhsan Aktaş'ın arkadaşlarımız deselerdi hiçbirini ihraç edilmezdi." başlığıyla yaptığı paylaşımda şunları ifade etti:

"CHP yönetimi ihraç mekanizmasını çocuk oyuncağına çevirdi. CHP Kadıköy Göztepe Mahallesi'ne başka bir mahallede ikamet eden bir hanımefendi temsilci olarak 'atandı.' Seçim vs zaten

hak getire. Bu atamaya mahalenin parti emekçileri itiraz etti. Yaşları 60 ile 75 arasında değişen ve her biri en az 30 yıllık partili beş emekçi kadın WhatsApp grubunda 'Bu atama doğru değil' dedikleri için kesin ihraç istemiyelerle disipline sevk edildiler. Şimdi partiden atılacakları günü bekliyorlar. Fıkra bu kadar. Biliyorum; gülmediniz, gülemediniz. Çünkü komik değil trajik."

CHP kurultayı ceza davası bugün

ANKARA Cumhuriyet Başsavcılığı, CHP'nin 4-5 Kasım 2023'te yapılan 38. Olağan Kurultayı'na ilişkin Siyasi Partiler Kanunu'nun 112. maddesi ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre yürüttüğü soruşturma sonucu dava açmıştı. Davanın üçüncü duruşması bugün Ankara 26.

Asliye Ceza Mahkemesinde görülecek.

İddianamede, aralarında Ekrem İmamoğlu'nun da bulunduğu 12 sanık hakkında, Siyasi Partiler Kanunu'nun 112. maddesinde yer alan "oylamaya hile karıştırma" suçundan 1 yıldan 3'er yıla kadar hapis cezası isteniyor.

Hacı Susen Özgündüz'ün cenazesi TOPRAĞA VERİLDİ

HABER MERKEZİ

TEDAVİ gördüğü hastanede hayatını kaybeden Türkiye Caferileri Lideri Selahattin Özgündüz'ün annesi Hacı Susen Özgündüz'ün cenazesi toprağa verildi.

Selahattin Özgündüz'ün vefat eden annesi Hacı Susen Özgündüz için İstanbul Halkalı'daki Zeynebiye Camii'nde

cenaze namazı kılındı. Cenaze namazına İstanbul Valisi Davut Gül de katıldı. İstanbul Valiliğinin sosyal medya hesabından yapılan paylaşımda, "Özgündüz ailesi ve yakınlarına başsağlığı dileklerini ileten Vali Gül'e, Küçükçekmece Kaymakamı Mustafa Antepioğlu eşlik etti." denildi. Cenaze namazının ardından Özgündüz'ün cenazesi Halkalı Mezarlığı'nda toprağa verildi.

BAŞSAĞLIĞI

Türkiyemizin değerli halk önderlerinden, değerli aydınımız Sayın **Selahattin Özgündüz**'ün annesi

Sayın

Hacı Susen Özgündüz

Hakk'a yürümüştür.

Tüm ailesine ve Türk Milleti'ne başsağlığı dileriz.

Şule ve Doğu Perinçek

'Yabancı devlet bağı' gerekçesiyle yasaklamıştı

SÜLEYMANCILARIN Asya'daki yeni planı

ALIHAN Kuriş liderliğindeki Süleymancılar cemaati, Rusya ve Kazakistan'ın koyduğu yasakların ardından büyük güç kaybı yaşadı. Rusya 2014'te, Kazakistan da 2024'te cemaatin örgütlenmesine "dur" dedi.

Cemaatin 1992'den beri örgütlediği Kazakistan, Süleymancıların Asya'daki en fazla üyeye sahip olduğu ülkeldi. Rus ve Kazak devletlerinin kararlarının ardından çok sayıda cemaat üyesini kaybeden Süleymancılar, Asya ülkelerinde yeni bir örgütlenmeye gitti.

Süleymancıların Asya sorumlusu Muzaffer Öztürk, 2024'te getirilen yasağın ardından Kazakistan'ı terk ederek Güney Kore'ye yerleşti. Öztürk'ün yeni örgütlenme için belirlediği yerler ise Kırgızistan, Moğolistan, Japonya ve Güney Kore oldu.

KAZAKİSTAN'DA 4 BİN SÜLEYMANCI

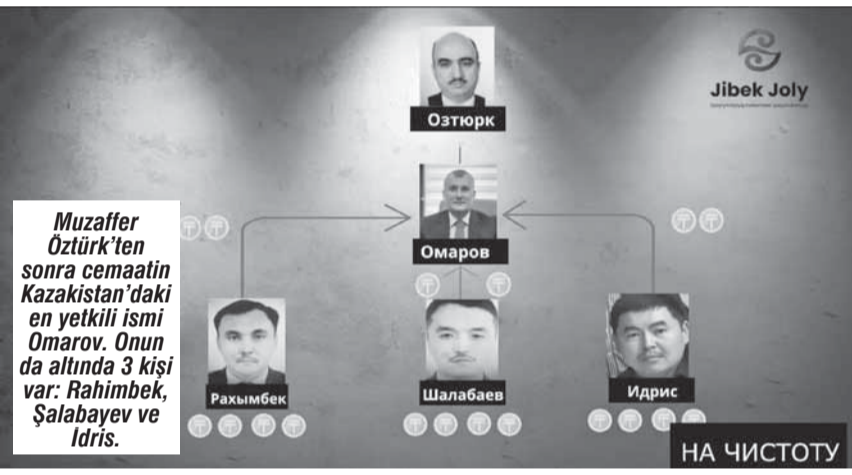
Cemaatin Kazakistan'daki faaliyetleri, Anayasa aykırı olduğu ve yabancı istihbarat örgütleriyle birlikte hareket ettikleri gerekçesiyle 2024'te yasaklandı.

Süleymancıların "İpek Yolu Yardım Kuruluşları Birliği" isimli resmi kuruluşu, Mayıs 2024'teki mahkeme kararıyla kapatıldı. Ülke genelinde 26 şubesi bulunan kuruluşa bağlı 92 öğrenci yurdu yer alıyordu. Bu yurtlarda bin hoca, 4 bin de öğrenci vardı.

Cemaat içinden ulaştığımız kaynaklar, yurtların kapatılmasının Süleymancılar darbe vurduğunu belirtti. Yasaklandıktan sonra Süleymancıların bin kadar genci kaybettğini aktardı. Kaynaklar, kalan üyelerin gizli cemaat evlerinde faaliyetlerine devam etmeye çalıştığını söyledi.

Aydınlık'a konuşan kaynaklar, cemaatin burada bin civarı hocası ve yöneticisi olduğunu da ifade etti. Bu yöneticilerin yalnızca Kazakistan'da değil tüm Asya ülkelerinde faaliyet yürüttüğünü vurguladı.

Rusya ve Kazakistan'ın Süleymancılarla mücadelesi, cemaate darbe indirdi. Önemli maddi güç kaybına uğrayan Süleymancılar, Asya ülkelerinde yeni örgütlenme peşinde. Ama cemaat burada eski günlerinden çok uzak

Öte yandan kaynaklar, Süleymancıların Kırgızistan'da da 30 öğrenci yurtlarının olduğunu ekledi. Cemaatin Özbekistan, Türkmenistan, Malezya, Endonezya, Pakistan gibi ülkelerde de yaygın faaliyet yürüttüğü belirtiliyor.

MOĞOLİSTAN'DAKİ FAZİLET MEDRESELERİ

Süleymancılar, Moğolistan'ın Bayan Ölgi eyaletinde yoğun faaliyet yürütüyor. Kaynakların aktardığına göre günümüzde Moğolistan'da yaklaşık 250 Süleymancı hoca bulunuyor. Cemaat burada "Fazilet Medresesi" adı altında 40'tan fazla öğrenci yurdunu yönetiyor. Bu yurtlarda yaklaşık 500 erkek, 150 kız öğrenci bulunuyor.

Uzun yıllardır Moğolistan'da örgütlenen Süleymancılar, Türkiye'de kendi yurtlarında yetiştirdiği Moğol vatandaşlarını ülkeye hoca olarak geri gönderiyor.

Kaynaklar, Muzaffer Öztürk'ün sık sık Moğolistan'a geldiğini, buradaki faaliyetleri yakından takip ettiğini belirtti.

Ablay Mamadisa isim bir Kazakistan vatandaşının örgütün Moğol-

listan'daki esas sorumlusu olduğu bildirildi.

YENİ ÖRGÜTLENMELER: KORE VE JAPONYA

Muzaffer Öztürk'ün en çok ilgi gösterdiği ülkelerin Güney Kore ve Japonya olduğu belirtildi. Cemaatin bu ülkelerde üye sayısı az ancak yardım dernekleri ve şirketler kurarak örgütlenme alanı yaratmayı hedefliyor.

Avrupa ve Afrika'da da yardım dernekleri ve şirketler üzerinden yaygın faaliyet yürüten Süleymancılar, benzer yöntemi Güney Kore ve Japonya'da da yapabileceğini düşünüyor. Bu çalışmayla örgütün Asya'daki faaliyetlerini finanse etmek istiyorlar.

Kaynaklar, Muzaffer Öztürk'ün Kazakistan'daki hocaları bu ülkelere yönlendirerek örgütlenmeyi yaygınlaştırmak istediğini belirtti.

ASYA'DA FETÖ'YLE BİRLİKTE FAALİYET

Süleymancıların Asya'da FETÖ'yle birlikte örgütlenme faaliyeti yürüttüğü ortaya çıkmıştı. 15 Temmuz darbe girişiminden sonra Anka-

ra'da görülen FETÖ Çatı Davası'nda hapis cezası alan Dilaver Azim'in Süleymancı olduğu öğrenilmişti. Özbek vatandaşı olan Azim, yine FETÖ yöneticiliğinden hapis cezası alan Enver Altaylı ile bağlantılıydı.

Azim'i 1989'da Özbekistan'dan Türkiye'ye getiren isim Enver Altaylı'ydı. 1989'da Süleymancı yurduna yerleştirilen Azim, 2015'e kadar hem Süleymancıların hem FETÖ'nün içinde yer aldı. Türkiye'de Süleymancıların yurtlarının finansörü olan Dilaver Azim, cemaatin Asya'daki faaliyetleri için de maddi kaynak sağlıyordu. Dilaver Azim, Çatı Davası'na göre FETÖ'nün de kasasıydı.

ASYA'DAKİ MERKEZ KAZAKİSTAN

FETÖ ve Süleymancılar, Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra 1992'den Kazakistan'a yerleşerek buradaki faaliyetlerine başladı. İki grubun da Asya genelinde faaliyetlerinin merkezi Kazakistan oldu.

Kazakistan Devleti, 2024'te Süleymancıların kurumlarını yasakladı. Ardından Süleymancıların sorumlusu Muzaffer Öztürk'ün, cemaatin paralarını da alarak ülkeyi terk ettiği belirtildi.

RUSYA'DA OPERASYON

Süleymancıların faaliyetleri Rusya'da 2014'te yasaklanmıştı. Rusya Federasyonu Devleti, aynı yıl FETÖ ve Nurcuların ülkedeki faaliyetlerini de durdurmuştu.

Gizli ev tipi örgütlenmeye giden Süleymancılar 2023 yılında St. Petersburg'da bir operasyon yapıldı ve bazı hocaları gözaltına alındı. Nisan 2024'te açılan davada cemaat hocaları hakkında 7 yıla kadar hapis cezası istendi. Dava dosyasında Süleymancıların, Rusya'da devlet aleyhinde faaliyet yürüttüğü ve Alman istihbaratına çalıştığı belirtilmişti. Ayrıca Süleymancıların DEAS bağlantısı olduğu da kaydedilmişti.

St. Petersburg'daki operasyonun ardından açıklama yapan Hizbut Tahrir terör örgütü, Süleymancılar destek çıkmıştı.

İsmet ÖZÇELİK

ABD bunca yığınağı niye yaptı?

ABD'NİN bölgemize yaptığı yığınağı... Umman açıklarında... USS Abraham Lincoln uçak gemisi... Beraberinde savaş gemileri ve uçakları. Doğu Akdeniz'de... Gerald R. Ford ve ekibi... Deniz Kuvvetleri Komutanı istemedi. Ama itirazına rağmen gönderildi. Körfez ülkelerindeki üsler... Ülkeler topraklarının kullanılmasına şük. ABD yığınağını daha çok Ürdün'e yaptı.

PROPAGANDA

Bütün bunlar göstere göstere yapıldı. Tam anlamıyla gövde gösterisi. Diğer bir anlatımla psikolojik savaş. Amaç sadece İran'ı korkutmak mı? Teslim olmaya mı zorlamak? Pek öyle görünmüyor. Amerika İran'ın teslim olmayacağını bilir. Pek o zaman amaç ne? Gerçek uzmanlar bunu tartışıyor.

TEHDİT

Genel kabul gören değerlendirme... Özetle şöyle: "ABD'nin İran'ı hedef aldığı doğru.

Ama başka hesapları da var. En az İran kadar önemli. Tüm bölge ülkelerini tehdit ediyor. 'Sakın kontrolden çıkmaya kalkmayın. Kontrolünden çıkmaya kalkarsanız... Namlular size döner' mesajı.'

DOLAR SALTANATI

ABD derin devleti... Yıllar önce yaptığı toplantılar... Aldığı kararlar: "Dolar bizim için esas. Rezerv para dolar olmalı. Bu sistemi bozmaya kalkan olursa... Namlular size döner' mesajı.'

Savaş nedenidir. Kağıdı boyayıp 100 dolar yazıp satma. ABD'nin en büyük sömürüsü. Bankalarımızdaki, cebimizdeki dolarlar...

ABD'ye verilmiş sıfır faizli kredi. Dolar ABD için... Uçaklardan, gemilerden, füzelerden çok daha etkili bir silah.

PETROL-DOLAR

Dünya petrol ticareti... Dolarla alınıp satılmalı... Sömürü devam etmeli. ABD böyle istiyor. Irak'ın işgali... En önemli nedenlerinden biri... Saddam'ın petrol ticaretinde doları yasaklaması.

Şimdi benzer adımlar var. Suudi Arabistan bir hamle... Çin'e petrol satışı anlaşması... Yuan üzerinden yaptı. ABD not etmişti. Yapılan askeri yığınağı... Suudi Arabistan'a da tehdit.

TÜRKİYE'YE DE TEHDİT Sadece Suudi Arabistan mı? Bölgedeki diğer ülkeler... Kontrolde çıkarlar... Çıkma eğilimi gösterenler... ABD'de yapılan analizler: "Türkiye kontrolden çıktı."

Son dönemde yeniden ABD'ye yöneliş olsa da ABD işi şansa bırakmıyor. Türkiye de hedefte.

SEVİNENLER

Gerçek bu. Ama içimizdeki Amerikalılar heyecanlı. ABD İran'ı vuracak diye seviniyorlar. "Uçaklar efendilerinden daha zalim olmuştur" durumu. Ama tekrar anımsatalım. Vietnam savaşı... ABD askeri gücü çok büyüktü. Ama kaybettiler. Kendi tarihimize bakalım. Çanakkale Savaşımız... Karşımızda dünyanın en büyük donanması vardı.

250 binden fazla şehit verdik. Ama o güçlü silahlar kazanamadı. Vatandaşlarımız... Silahlara galip geldi. Bu İran için de geçerli...

Eski üsteğmen hakkında HAK İHLALİ KARARI

AYDINLIK/ ANKARA

ANAYASA Mahkemesi (AYM), 15 Temmuz'da Kara Harp Okulundaki eylemler nedeniyle "Anayasayı ihlal suçuna yardım etme" suçundan cezalandırılan eski üsteğmenin başvurusunda hak ihlali kararı verdi.

Kara Harp Okulunda üsteğmen olan A.Ü. hakkında, FETÖ'nün 15 Temmuz darbe girişimi sırasındaki eylemler nedeniyle iddianame düzenlendi. Ankara 24. Ağır Ceza Mahkemesince A.Ü. hakkında "Anayasayı ihlal suçuna yardım etme" suçundan 15 yıl hapis cezası verildi. Kararda, "sanığın olay gecesi çağrı üzerine okula geldiği, okulda yaşanan olaylara vakıf olarak yapılan faaliyetlerin darbe girişimine yönelik olduğunu anladığı kabul edilen sanığın savunmalarının suçtan kurtulmaya yönelik olduğu, 03:00 sıralarında silah alınması yönündeki kanunsuz emre uyarak silah alıp verilecek emirleri beklemek suretiyle darbe girişiminde etkin rol oynayan sanıkların icrai eylemlerini kolaylaştırdığı, sanığın 15 Temmuz gecesi gerçekleştirilen eylemlerden sorumlu olduğu, işlenen suçtan dolayı yardım eden sıfatıyla sorumlu olduğu" ifade edildi. Kararın kesinleşmesi üzerine A.Ü. Anayasa

Mahkemesi'ne (AYM) başvurdu.

YÜKSEK MAHKEMENİN GEREKÇESİ

Başvuruyu inceleyen AYM Birinci Bölümü, adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verdi. Kararda şöyle denildi:

"Başvurucu -üzerine atılı suçu işlemediğinin yanı sıra- cezanın alt sınırdan uzaklaşarak belirlenmesi gerektiğine dair savunmasını destekleyebilecek mahiyette itirazları sunmasına rağmen Mahkeme tarafından bu durum gerekçeli kararda ayrı ve açık olarak tartışılmamış ve başvurusunun iddialarına cevap verilmemiştir. Bu nedenle yargılama süreci bir bütün olarak değerlendirildiğinde başvurusunun gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır."

Siber güvenlik şirketleri geride mi kalacak?

ANTHROPIC'İN yazılım kodlarını analiz etmek ve iyileştirmek için geliştirdiği aracı Claude Code'a yeni bir özellik eklendiği duyuruldu. Claude Code özelliğinin, gerçek bir insan araştırmacısı gibi yazılım kodları arasında gezerek açıkları buluyor olması, yeni bir soruyu da akıllara getirdi: Siber güvenlik şirketleri geride mi kalıyor?

Yapay zeka teknolojilerinin değiştirdiği alanlardan biri de yazılım sektörü oldu. Yapay zeka şimdi de güvenlik açıklarını tarayabiliyor. Bugüne kadar karmaşık kod analizleri uzmanların manuel şekilde kontrolüne dayanırken artık Claude Code ile kısa sürede gerçekleştirilebiliyor. Yazılım kodlarını analiz etmek ve iyileştirmek için geliştirilen araç, yapay zekanın sadece kod yazmasını değil, bir "dijital güvenlik araştırmacısı" gibi davranmasını sağlıyor.

YÜZDE 10'A VARAN DEĞER KAYBI

BEAM Teknoloji'nin Genel Müdürü Mehmet Çakır, siber güvenlik sektöründe çok hızlı bir değişim yaşandığını, eskiden sorun olarak tanımlanmış şeylerin temelli çözüleceğini söylüyor. Kendi çalışmalarında da bu araçları kullandıklarını belirten Çakır, siber saldırıların büyük oranda azalacağına değindi. Çakır, devasa güvenlik şirketlerinin borsada yüzde 10'a kadar değer kaybettiğini, artık parayı şirketlerin değil de Anthropic gibi yapay zeka odaklı yapıların toplayacağı bir döneme girileceğini söyledi.

AF-PAK hattında yüksek gerilim

İSLAMABAD'daki kanlı saldırının ardından Pakistan ordusu pazar sabahı Afganistan topraklarına hava saldırılarını düzenledi. Ordu, operasyonun son haftalarda artan saldırıların arkasındaki kampları hedef aldığını açıkladı.

Pakistan Enformasyon Bakanlığı, operasyonlarda Pakistan Talibani (TTP) ve bağlantılı gruplara ait yedi kampın vurulduğunu açıkladı. Ordu ayrıca, İslamabad'da Şii camisinde 31 kişinin öldüğü intihar saldırısını üstlenen DEAS Horasan Vilayeti yapılanmasının da hedef alındığını bildirdi.

Kabil yönetimi ise bombardımanın sivil yerleşimleri vurduğunu, aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu çok sayıda kişinin öldüğünü açıkladı. Afganistan karşılık verebileceğini duyurdu.

Hava saldırıları, geçen yılki sınır çatışmalarının ardından kurulan kırılgan ateşkesi fiilen sona erdirmeye risk taşıyor.

Taht sırasından ÇIKARILYOR

İNGİLİZ hükümeti, Jeffrey Epstein skandalıyla bağlantısı nedeniyle Andrew Mountbatten-Windsor'ın taht sırasından tamamen çıkarılmasını öngören bir yasa seçeneğini değerlendiriyor. İngiltere basını cumartesi günü bu ihtimalin masada olduğunu yazdı.

Kral Charles'ın küçük kardeşi olan Andrew, Epstein ile bağlantıları nedeniyle geçen yıl prenslik unvanı dâhil olmak üzere kraliyet görevlerinden uzaklaştırılmıştı. Bu ay başında yayınlanan Epstein dosyalarının son bölümünde eski prens, cinsel suçlar, pedofili, işkence, adam öldürmeye azmettirmek ve mesleki suistimal iddialarıyla ilişkilendiriliyor.

Guardian ve BBC'de yer alan haberlere göre hükümet, kraliyet ailesinin böyle bir adıma engel olmayacağını düşünüyor. Kral Charles daha önce kardeşi hakkında yürütülen soruşturmayı desteklediğini açıklamıştı. Andrew geçen hafta 12 saatliğine gözaltına alınmış, daha sonra serbest bırakılmıştı.

'Türkiye Avrupa ordusu tuzağına düşmemeli'

Avrupa'nın kendi güvenliğini inşa edebilmesini gerçekçi bulmayan Doç. Dr. Tansi, 'Avrupa'nın güvenliği NATO şemsiyesinde, NATO'nun patronu da ABD'dir' dedi. Avrupa güvenlik mimarisi tartışmalarında Ankara'nın 'tuzağa düşmemesi' gerektiğini vurgulayan Tansi, Türkiye'nin milli güvenlik çıkarlarının Avrupa'nın çıkarlarıyla örtüşmediğini örnekleriyle anlattı

YASİN OKYAY

ABD ile Avrupa arasındaki gerilim eski kıtadaki "Avrupa kendi güvenliğini inşa etmeli" tartışmalarını alevlendiriyor. Avrupalı liderlerden art arda "Bağımsız Avrupa" açıklamaları geliyor.

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, savunma konusunda ABD'ye bağımlı kalınmaması gerektiğini de söyledi. Almanya Başbakanı Friedrich Merz, "Avrupa güvenlik ve dış politikada daha bağımsız bir çizgiye yönelmeli" çağrısını yaptı.

Avrupa, ABD'den bağımsız bir politika arayışında. Avrupa'nın bu liderlerle bunu yapabilmesi mümkün mü? Türkiye denklemi neresinde? Merak edilenleri Yeditepe Üniversitesi Öğretim Üyesi, siyaset bilimci Doç. Dr. Deniz Tansi Aydın'la konuştuk.

Avrupa güvenliği konusunda Türkiye'nin tuzağa düşmemesi gerektiğini ifade eden Tansi, "Bir arayış var. Bu arayış zeminine bakıldığında Avrupa bunu hep entelektüel bir arayış olarak ortaya koymuştur. Ama Avrupa'nın

savunma ve güvenlik zeminini hep NATO şemsiyesinde, NATO çerçevesinde ortaya koymuştur. NATO'nun patronu da Amerika Birleşik Devletleri'dir. Ama bugün bakıldığında Avrupa'nın ayrı bir savunma çatısını olması bir entelektüel tartışmanın ötesine geçecek gibi gözüküyor." ifadelerini kullandı. Deniz Tansi şu değerlendirmeleri yaptı:

'AYRI BİR AVRUPA ORDUSU MÜMKÜN MÜ?'

"Şimdi aslında geçmiş defterleri biraz karıştırmak lazım. Macron bunu taşıyabilecek bir adam değil. 'Ayrı bir Avrupa savunma zemini, ayrı bir Avrupa ordusu olabilir mi' düşüncede hep vardı. De Gaulle'den bahsediyorum. Bu Macron'la başlamadı. Hatta Fransa'nın zamanında NATO'nun askerî kanadından ayrılması, yıllar sonra geri dönmesi hep bununla bağlantılı gibi düşünülebilir.

Ben konuyu iki boyutta ele alıyorum. Mesela Biden döneminde hatırlarsanız; Ukrayna politikasında Fransa, Almanya başta olmak üzere ABD'ye ciddi anlamda destek verilmişti. Hatta Ukrayna'nın silahlandırılması konusun-

da da hep beraber hareket ettiler. Burada konjonktürde bir değişim var. Trump benim gördüğüm kadarıyla mevcut durumun uluslararası zeminde resmiyet kazanmasını istiyor. Yani kastım Donetsk, Luhansk ve Kırım'daki mevcut durum; yani buraların Rusya'nın egemenliğinde olmasının kabul edilmesi isteniyor. Artık bunu de jure olarak mı, de facto olarak mı, bir ittifak alanı olarak mı kabul edileceği tartışmalıdır tabii."

'AVRUPA ORDUSUNUN KURULMASININ İKİ KOŞULU'

"Dolayısıyla Avrupa'nın artan bir güvenlik arayışı var aslında. Macron bunu dillendirenlerden birisi. Avrupa bunu hep entelektüel bir arayış olarak ortaya koymuştur. Ama Avrupa'nın savunma ve güvenlik zemini hep NATO şemsiyesinde, NATO çerçevesinde ortaya konmuştur. NATO'nun patronu da Amerika Birleşik Devletleri'dir. Ama bugün bakıldığında 'Avrupa'nın ayrı bir savunma çatısının olması' bir entelektüel tartışmanın ötesine geçecek gibi gözüküyor. Çünkü Avrupa ordusunun kurulmasının bence iki koşulu var: Bir, para. İki Türkiye.

Ben Avrupa Birliği'ni biliyorsunuz eleştiririm ama gerçekten ayrı bir stratejik blok olmak istiyorsa askerî bir güce sahip olması lazım. Ben öyle bir niyetlerinin olduğunu da düşünmüyorum. Eğer öyle bir niyet olsaydı Türkiye'ye yaklaşımın çok daha farklı olurdu. Dolayısıyla Münih Güvenlik Konferansı gibi platformlarda çok tartışıldı bu konular. Marco Rubio'nun konuşması ge-

çen seneye J. D. Vance'in konuşması gibi değildi ama yine de benzer sorunlar, sadece üslup farkıyla dile getirildi. Ben yapısal anlamda bir farklılık olduğunu düşünmüyorum açıkçası."

'TÜRKİYE TUZAĞA DÜŞMEMELİ'

"Avrupa'daki bu arayışlar sürecektir. Ancak Avrupa'da son dönemde güvenlikle ilgili gündeme gelen 'Yeniden Avrupa Ordusu' konusunda Türkiye tuzağa düşmemeli. Türkiye için ciddi bir sıkıntı olur. Zaman zaman kamuoyunda bu tür tartışmaları görüyoruz. Türkiye'yi bir şekilde Avrupa'nın güvenliğini sağlayacak bir ülke gibi görüyorlar. Temeldeki zihniyet bu. Avrupa Birliği süreçlerinde de çok tartışmalı konular vardı. Mesela 2005 Müzakere Çerçeve Belgesi'ni hatırlayalım. Üç konuda derogasyon sunmuşlardı: Serbest dolaşım, tarımsal fonlar ve yapısal fonlar. Siyasal iktidar da bunu gayet iyi karşılamıştı."

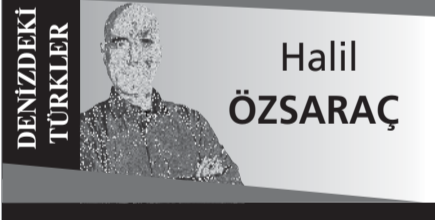
'TÜRKİYE VE AB ARASINDA ORTAK SAVUNMA ZEMİNİ OLABİLİR Mİ?'

"Ama benim vurgulamak istediğim şu: Türkiye ile Avrupa Birliği arasında ortak bir savunma zemini nasıl olabilir? Örneğin Gümrük Birliği üçüncü ülkelere karşı ortak gümrük tarifesidir. Bizim Avrupa ile ortak bir güvenlik zemini nasıl olabilir? Irak'ta, Suriye'de, İran'da, Kıbrıs'ta, Doğu Akdeniz'de... Hangi noktada ortak bir savunma ve güvenlik zemini söz konusu olabilir? Avrupa fazla para harcamak istemiyor, fazla asker vermek istemiyor. Türkiye NATO'nun ikinci büyük ordusu.

'Avrupa ordusu kurulursa acaba Türk Silahlı Kuvvetleri'nden personel olarak yararlanabilir miyiz?' düşünceleri var. Bunu Türkiye'de kamu diplomasisi bağlamında pazarlayanlar var. Onun için çok dikkatli olmak lazım. Türkiye açısından asla bir avantaj değildir, ciddi bir tuzaktır."

Alice ve Azerbaycan, 'Stratejik ortaklıklar' diyarında -I-

Halil ÖZSARAÇ

KÜRESEL deniz ticaret yollarına erişimi, başka ülke topraklarından sağlanabildiği için "kıtaya kilitli" sayabileceğimiz kardeş Azerbaycan; Rusya ve İran gibi güçlü komşunun arasına sıkışmış; zayıf komşusu Ermenistan'ın toprak iddiaları üzerinden millî gücü yıpratılmaya çalışılmış bir devlettir. Jeopolitik zayıflığın neden olduğu savunma ve güvenlik hassasiyetlerini aşmak için birbirleri ile rekabet hâlinde olan küresel/kıtasal/bölgesel güç merkezlerinin desteğine ihtiyaç duyan Azerbaycan, bunu sağlamak için de "enerji kaynakları"nın avantajlarını etkin olarak kullanmaya ve Güney Kafkasya'ya yönelen kara ulaşım arterlerinin keşiştiği bir merkez konumunu kazanmaya çalışmaktadır.

JEOPOLİTİK YOKSUNLUK

Nitekim, 2006'da ilk tanker dolunu yapan Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) Petrol Boru Hattı ve Aralık 2020'de Batı'ya gaz taşımaya başlayan Güney Kafkasya Doğal Gaz Boru Hattı gibi büyük altyapı projeleri, jeopolitik yoksunluk içindeki Azerbaycan'a nefes sağlayan enerji-politik denklemin parçalarından. Azerbaycan'ın, aynı denkleme yerleştirmeye çalıştığı "Zengezur Koridoru"nu kullanarak ABD'yi -güle oynaya- Güney Kafkasya'ya yerleştirmenin peşine düşmesi, epeyce dikkat çekmiştir.

Kardeşimiz Azerbaycan'ın içine düşüğü ABD aşkının nedenini soracak olursanız; öncelikle "güvenliğini zorlaştıracak kadar zayıf durumdaki jeopolitiği"ne işaret ederim. Azerbaycan,

doğuştan zayıf jeopolitiğini, Çin'den ABD'ye, Türkiye'den İsrail'e, Avrupa'dan Orta Asya'ya enerji-politik denklemler ile aşmaya çalışmaktadır. Özetlersek, "zayıf jeopolitik + güçlü enerji-politik", kardeş Azerbaycan'a dış politikada süreklilikle "güçlü müttefik" aratmaktadır. Elbette Azerbaycan için "güçlü müttefik" zorunluluktur, ama hangisinin "hayırlı", hangisinin "hayırsız" olacağını da iyi değerlendirmek gerekir. Bu noktada "hepsini seçmek" yerine "seçici olmak" da şamsaldır.

ZENGEZUR'UN TEMELLERİ YILLAR ÖNCE ATILDI

Son yıllarda "küresel etki alanını daraltacağı" yönünde stratejik aldatma yapan ABD, konu "Zengezur" olunca "Trump usulü Monroe Doktrini"ni aklına bile getirmemiştir. Çünkü ABD, "Zengezur Koridoru"nu kontrol etme" hedefine uygun ilk temellerini onlarca yıl önce atmıştı zaten. Zengezur'da ABD kontrolünün hazırlayıcısı olarak meşhur "ABD yaptırımları", tam 34 yıl önce Azerbaycan'ın aleyhine devreye sokulmuştu. Somut şekilde ifade etmek gerekirse, 24 Ekim 1992 tarihli ve 102-511 numaralı ABD Yasası'nın 907'inci maddesine göre; "ABD Başkanı, Azerbaycan'ın Ermenistan ve Dağlık Karabağ'a karşı tüm ablukaları ve diğer saldırgan güç kullanımlarını durdurmak için somut adımları belirlediğini ABD Kongresi'ne bildiren kadar, Azerbaycan'a ABD yardımı yapılması yasak" idi.

LOBİ DEĞİL HEDEFİN İLK AŞAMASI

Dağlık Karabağ'daki haksız hukuk-suz Ermenistan işgaline verilen bu ABD desteğine, "Ermeni Lobisi"nin neden olduğu sanılır hep. Hâlbuki,

olay, lobi filan değil; ABD'nin Asya'nın deniz ulaştırma yollarından sonra kara ulaştırma yollarını ele geçirme; başlanıyorsa kilitleme hedefinin ilk aşamasıydı. Bununla beraber ABD, Azerbaycan-İran ilişkilerini bozmaya hizmet eden koşullar için yaptırımlarını gevşetmeyi de ihmal etmedi.

Örneğin, "ABD Ortaklarının Yeteneklerini Güçlendirme Programı" üzerinden Azerbaycan'ın İran sınırına modern bir güvenlik altyapısı inşası, kontrol ve takip sistemleri kurulması için 2018 ve 2019 yıllarında Azerbaycan'a 100 milyon ABD doları civarında bir askerî yardım yapıldı. Hatta, Azerbaycan'a yatırım yapmak isteyen ABD şirketlerine de engel olmadı. Hazar petrollerine ilgisi zaten yüksek olan ABD'nin, günümüz Azerbaycan'ında madencilik, petrokimya, inşaat, ulaşım, ticaret, lojistik, telekomünikasyon, tarım, sanayi, turizm, dijital ekonomi ve hizmet sektörlerinde, yaklaşık 260 şirketi faaliyettedir.

İRAN İLE SORUNLAR

ABD'nin Azerbaycan'a yönelik yaptırımların İran'ın aleyhine gevşetildiğinden bahsetmiştik az önce. Ermenistan'la sorunlarına yönelik sırtını Türkiye'ye dayayan kardeşimiz Azerbaycan'ın kardeşimiz İran'la da sorunları, az buz değildir. Öncelikle, 765 km'lik Azerbaycan-İran sınırı üzerine hâlâ anlaşmazlıklar mevcuttur. Hazar Denizi'nin statüsü ve yetki alanları ile petrol ve gaz rezervlerinin paylaşımı konusunda da, kardeşlerimiz Azerbaycan ve İran, birbirleri ile uzlaşmamaktadırlar.

Azerbaycan ile İran arasında tarihsel ve kültürel bakımdan mevcut olan ortak miras sayesinde, bu sorunların bir şekilde çözülebileceğini düşünebilirsiniz. Fakat, tarih ve kültür mirasındaki

ortaklaşma, "kardeşliğe dayalı işbirliğini" destekleyecek bir avantaj olmak bir yana, iki ülkenin de birbirine karşı "yayılmacı tehdit potansiyeli"ni canlı tutmalarına yol açmıştır. "Yayılmacı tehdit potansiyelini" açıklamak gerekirse;

■ Azerbaycan'ın "kadim bir İran toprağı" olarak İran İslam yönetimi altına girmesi gerektiği şeklindeki İran hayali kadar,

■ "İran (Güney) Azerbaycanı" başta olmak üzere İran Türklerinin yaşadıkları topraklar ile birleşme şeklindeki Azerbaycan hayali, gerçekten de tarafların -zamanını ve fırsatını kollayan ölçütteki- yayılmacılık hayalleridir.

STRATEJİK ORTAK BOLLUĞU

Millî gücü, kardeşimiz İran'a kafa tutmaya yetmeyecek bir devlet olan kardeşimiz Azerbaycan, mali gerekçeleri öne sürerek 2022'ye kadar İsrail'e büyükelçilik açmamış olmasına rağmen, 1997'den itibaren Azerbaycan ile İsrail, resmen açıklanmamış olsa da İran'a karşı ayan beyan "stratejik ortak" hâline geldiler. Yani, İran ile tek başına başa çıkamayacaklarından Azerbaycan ve İsrail, İran'ı bölgesel olarak sınırlama yönünde 29 yıldır birlikte hareket etmektedirler. Dahası, Azerbaycan, İsrail'e, başta gelişmiş silah sistemleri ile askerî teknolojiler olmak üzere ihtiyaç duyulan endüstriyel yüksek teknolojileri satın alabileceği ülke; buna karşılık, İsrail ise Azerbaycan'a sorunsuz olarak enerji ithalatı yapabileceği ülke gözüyle bakılmaktadır. Açıkçası, emperyalist ABD'nin başvekilî İsrail, Azerbaycan'a yapılan göstermelik "ABD yaptırımını" bypass etme rolündedir.

Azerbaycan-İsrail arasındaki "stratejik ortaklık"ta, Azerbaycan nüfusu arasında asırlardır anti-semitik uygulamayla karşılaşmadan yaşamış olan Yahudi topluluğunun rolü, fevkalâde

üst düzeydedir. Bu durum, Müslüman Azerbaycan'ın İsrail ile stratejik ortaklık seviyesindeki yakınlığını, diğer Müslüman devletlere izah etmesini kolaylaştırırken; İsrail de bunu "Müslümanlarla Yahudilerin bir arada barış içinde yaşayabileceği" mesajını vererek imajını düzeltmekle kullanmaktadır.

HAYIR MI ŞER Mİ?

İran'ı baskı altında tutan İsrail'den sonra emperyalist ABD ile de "stratejik ortak" olabilmek Azerbaycan'ın hayallerini süslüyordu zaten... Nihayet 8 Ağustos 2025'te Azerbaycan'ın uyguladığı yaptırımları kaldırdığını ilan eden ABD, aynı tarihte "stratejik ortaklık" için bir ön anlaşma da yaptı. 10 Şubat 2026'da ise Azerbaycan-ABD "stratejik ortaklığı" resmen başladı...

Azerbaycan, yaptırımların kaldırılması ve uydurduktan "stratejik ortaklık" karşılığında ise ABD'ye -inanılır gibi değil ama- Zengezur Koridoru'nu kontrolünün verilmesine razı oldu... Azerbaycan, belki de Türkiye; ABD'nin kontrol etmek üzere yerleşeceği Zengezur Koridoru'nun vızır vızır işleyecek bir ticaret yolu olacağını zannediyor... Hâlbuki, emperyalist ABD'nin Zengezur'daki varlık amacı, Türk devletlerine Batı ile bağlantı yolunu işlek hâlde tutmak değil; bu yolu tıkamak içindir...

Kardeşimiz Azerbaycan'ın emperyalizme mücadele gerekliliğini unutup kardeşimiz İran ile didişmesi, Türkiye'nin de didişmeye seyrirci kalması; Çin ve 10 Avrupa ülkesi ile de "stratejik ortak" olan Azerbaycan'a ABD adında nur topu gibi yeni bir "stratejik ortak" daha getirdi. Bu kadar çok stratejik ortaklığın, hele hele ABD'nin stratejik ortaklığının yer aldığı denklem, Azerbaycan'a "hayır" mıdır "şer" midir? Bunu da haftaya yine bu köşede okuyor olacaksınız...

EY TRUMP, HER PAPAZ PİLAV YEMEZ!

İran'ın 'boyun eğmemesine' İNANAMIYOR..

İran-ABD gerilimi müzakere ile çatışma arasına sıkışmış durumda. Tehditler ve askeri hareketlilik sürerken bölgesel cephelerin genişleme ihtimali güçleniyor. İsrail ile Hizbullah arasında yeni bir çatışmanın her zamankinden daha yakın olduğu değerlendirilirken, Devrim Muhafızları subayları Lübnan'da sahada

Tahran'daki dev afiş, İran'ın mitolojik kahramanı Rostam'ın ABD'yi simgeleyen bir ejderhayla savastığını gösteriyor

Hiç açılmayan zarf

REUTERS, geçen hafta Cenevre'de yapılan nükleer görüşmelere dair dikkat çekici bir bilgi paylaştı. Dolaylı müzakereler sırasında ABD heyeti, Ummanlı arabuluculara masada olmamasına rağmen İran'ın balistik füze programı ile ilgili bir zarf teslim etti. Ancak İran heyetine liderlik eden Dışişleri Bakanı Abbas Erakci'nin zarfı açmayı reddettiği kaydedildi.

Gazete, ABD'nin Muvaffak Saltı Üssü'nü askeri planlama için "kilit bir merkez" olarak nitelendiriyor.

Kral II. Abdullah rejimi daha önce İran'dan İsrail'e yönelen füze saldırılarında ABD öncülüğündeki savunma hattında yer almış, İran'a düzenlenen saldırılarda ise hava sahasını açmıştı. Ancak Ürdün son gerilimde diğer bölge ülkeleriyle kendi toprakları üzerinden İran'a saldırı düzenlenmesini kabul etmeyeceğini açıklamıştı. Amman'daki üste yaşanan olağandışı hareketlilik Ürdün'ün açıklamalarıyla net bir tezat oluşturuyor.

ASKERİ HAZIRLIKLARLA YENİ NOTAM

ABD çok sayıda F-35 ve F-22 savaş uçağını bölgede tutuyor. USS Abraham Lincoln uçak gemisi saldırı grubu Umman Denizi'nde bulunuyor. USS Henry Ford uçak gemisi ve beraberindeki muhripler ise Akdeniz'de ilerliyor. Bunların yanı sıra kruvazörler, radar ve tanker uçaklar ile on binlerce ABD askeri Batı Asya'da konuşlanmış durumda.

Bu tabloda İran da tahkimat ve askeri hazırlık seviyesini yüksek tutuyor. İran, yeni bir NOTAM yayımlayarak 24 Şubat ile 6 Mart arasında farklı bölgelerde yapılacak askeri atış faaliyetleri nedeniyle belirli hava sahalarını kısıtlı ve tehlikeli ilan etti. Benzer manevra ve tatbikatlar yoğun biçimde sürdürülürken Tahran çevresine hava savunma sistemlerinin konuşlandırıldığı belirtildi.

BELİRSİZLEŞEN ÇİZGİ

ABD ve İran şu ana kadar nükleer program üzerine iki dolaylı müzakere yaptı. Washington, İran'ın tüm nükleer zenginleştirme faaliyetlerini durdurmasını talep ediyor. Trump yönetimi, dayatmaların kabul edilmesi için 2003 Irak işgalinde kullanılan daha büyük bir hava ve deniz gücünü Batı Asya'ya konuşlandırdı. Bölgedeki askeri güçün, diplomasi ile savaş arasındaki çizginin giderek incelendiğine işaret ediyor.

Küresel tarifelerde ERKEN DOZ AŞIMI!

ABD Başkanı Donald Trump, yeni yürürlüğe giren küresel gümrük tarifelerini yüzde 10'un üzerine çıkaracağını açıkladı. Cuma günü ABD Yüksek Mahkemesi, daha önce uygulamaya konan tarifelerin büyük bölümünü iptal etmişti.

Trump ise aynı gün buna yanıt olarak ayrı bir düzenleme kapsamında derhâl yüzde 10'luk yeni bir küresel tarifeyi yürürlüğe soktu. Gazetecilerin sorusu üzerine, "İstedikimiz hemen her şeyi yapma hakkına sahibiz." dedi.

Trump cumartesi günü yaptığı açıklamada ise tarifeyi "yüzde 15 seviyesine" yükselteceğini söylerken mahkemenin kararını "saçma, kötü yazılmış ve son derece Amerikan karşıtı" ifadeleriyle eleştirdi.

Washington'ın önümüzdeki aylarda "yeni ve hukuken uygulanabilir tarifeler" getirmek için farklı yollar arayacağını belirten Trump, daha önce "adil olmayan" yabancı ticaret uygulamalarına yönelik soruşturma başlatma sözü vermişti. Bu soruşturmalarda ek tarifelerin önünü açabileceği ifade ediliyor.

'Putin bana karşı ÇOK AÇIK SÖZLÜ'

ABD adına Ukrayna barış müzakerelerini yürüten Özel Temsilci Steve Witkoff, önümüzdeki haftalarda meseleye ilişkin "olumlu haberler duyabilirsiniz." dedi.

Witkoff, Fox News'a verdiği demeçte Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile yaptığı önceki görüşmelere atıfta bulunarak, "Bana karşı her zaman çok açık sözlü bir tutum sergiledi." ifadelerini kullandı. Putin ile şimdiye kadar sekiz ayrı görüşme yaptığını hatırlatan Witkoff, "Bu görüşmelerin önemli olduğunu düşünüyorum ve umarım bu süreci tamamen sonuçlandıracağız." diye konuştu.

Rusya, ABD ve Ukrayna heyetleri geçen hafta üçlü formatta üçüncü kez Cenevre'de bir araya gelmişti. Altı saat süren ve "çok gergin" geçtiği belirtilen müzakerelerden sonra "yapıcı" açıklamalar gelse de Volodimir Zelenskij'in topraklar konusunda taviz vermeye hâlâ yanaşmaması nedeniyle en kritik başlıkların kilitli kalmaya devam ettiği bildirildi.

Zelenskij geçen hafta "kötü kararlar" vermesi için yoğun ABD baskısı altında olduğunu ve Washington'ın kendisini "değiştirmek" istediğini söyledi.

Devrim Muhafızları Lübnan'da

BATI Asya'daki gerilimin başrolleri şimdilik İran ve ABD olsa da İsrail ile Hizbullah arasındaki sürtüşme giderek daha fazla kıvılcık çıkarıyor. Suudi gazetesi el-Arabiya, Lübnan kaynaklarına dayandığı haberinde İran Devrim Muhafızları'ndan bazı subayların Hizbullah'a destek sağlamak üzere Lübnan'da bulunduğunu yazdı.

Subayların ABD'nin İran'a yönelik tehditlerinin artmasıyla ülkeye geldiği belirtildi. El-Arabiya çok fazla ayrıntıya girmese de Devrim Muhafızları ile ilgili şu iki bilgiyi paylaştı:

■ Hizbullah'ın askeri ve teknik kapasitesini yeniden inşa etmekle görevlendirildiler.

■ Planları bizzat denetliyor, talimat veriyor ve Hizbullah kadrolarıyla toplantılar düzenliyorlar.

Ayrıca cuma gecesi Bekaa Vadisi'nde düzenlenen saldırının İran subayları ile Hizbullah füze birimi arasındaki toplantı sırasında meydana geldiği iddia ediliyor. Hizbullah saldırıda sekiz şehit verdiğini açıkladı.

El-Arabiya, Lübnan direnişinin İsrail'e misilleme yapmaya her zamankinden daha yakın olduğunu vurguladı. Hizbullah kaynakları ayrıca İsrail'in direnişe karşı bir askeri operasyon düzenlemesinin kaçınılmaz olduğunu belirterek şunu söyledi: "Bu sadece zamanlama meselesi."

bat başında yaklaşık 400 kg uranyumu "zayıflatarak" bu seviyeye çekebileceklerini söylemişti.

OLASI GERİ ADIM VE SUİKAST İDDİASI

Washington "sıfır zenginleştirme" talep etse de Axios sitesi, Trump'ın

"sembolik" bir zenginleştirmeye açık olabileceğini ve bunun dar bir anlaşma yolu bıraktığını yazdı.

Axios'un haberinde ayrıca Trump'ın, Hamaney ve oğluna suikast düzenlemeye yönelik bir planı değerlendirdiği de iddia edildi. Trump'ın kıdemli bir danışmanı, "Trump seçeneklerini masada tutuyor. Her an bir saldırı kararı verebilir." ifadelerini kullandı.

SAVAŞ UÇAKLARI ÜRDÜN'DE: 'KULLANDIRTMAYIZ' DEMİŞLERDİ

Askeri hazırlıklar da tüm hızıyla devam ediyor. New York Times (NYT), cumartesi günü Ürdün'ün Muvaffak Saltı Üssü'ne 60'tan fazla saldırı uçağının yanı sıra en az 68 kargo uçağının iniş yaptığını bildirdi. NYT'ye göre üste normalde konuşlu saldırı uçağı sayısı olağan rakamın üç katına çıktı.

Ürdün'deki üssün bir kısmında görülen Amerikan savaş uçakları.

Ali Rıza TAŞDELEN

FRANSA Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ile Almanya Başbakanı Friedrich Merz arasındaki ilişkiler neredeyse kopma noktasına geldi. Almanya Başbakanı'nın yönünü İtalya'ya döndüğü ve Avrupa Birliği'nde (AB) bozulan Almanya-Fransa motorunun yerini Berlin-Roma eksenine bırakacağı AB kulislerini aşarak kamuoyunda çok konuşuldu.

Merz, 23 Şubat 2025'te yapılan seçimlerde partisi birinci olmuş fakat yeter sayıda hükümet çoğunluğu olmadığı için Sosyal Demokratlar ile koalisyon kurmuş ve 6 Mayıs 2025'de Başbakanlık koltuğuna oturmuştu. Yeni bir siyasi figürdü ve Trump'ın ABD başkanı seçilerek dengeleri altüst ettiği, Ukrayna savaşında Avrupa'nın bataklığa saplandığı bir dönemde Almanya Başbakanı oluyordu. Gözler üstündeydi. Kimi di mi?

TEŞİLLİ ATLANTİKÇİ

Merz, seçilene kadar hiçbir yürütme görevinde bulunmamış ve bakanlık yapmamış. 69 yaşındaki siyasetçi Eski Başbakan Angela Merkel'in görevde bulunduğu dört dönem boyunca (on

AB'nin Fransız-Alman motoru bozuluyor mu?

altı yıl), sistematik olarak hem partide hem de hükümette herhangi bir yönetici pozisyonundan dışlanmış ve bu uzun süre boyunca siyaseti bırakarak kendisini yalnızca iş dünyasına adanmış. Merkel tarafından siyasetten dışlanan Merz, Amerikan yatırım fonu devi BlackRock'un Almanya'daki yönetim kurulu başkanlığını devralıyor. Yakından bakınca multimilyoner, özel jet sahibi ve bugün Almanya'da hala nadir görülen bir profil olan sermayeye yakınlığı kanıtlanmış bir politikacı ve iflah olmaz bir Atlantikçi olduğunu görüyoruz.

MACRON'A RAKİP

Seçim kampanyasını takip ettiğimizde Merz'in, Trump sonrası Avrupa ve dış politikaya ilişkin stratejik önceliklerini 23 Ocak 2025 tarihinde Körber-Stiftung Vakfı'nda yaptığı konuşmasında açık bir şekilde görmüştük. Bu konuşmasını ele aldığımız yazımızda (22 Nisan 2025, Aydınlik) şöyle değerlendirmişim: "Rusya ve Çin düşmanlığını çok açık bir şekilde ifade eden Merz, Avrupa'nın özellikle de Almanya'nın silahlanması ve savaşa hazırlığı konusunda Macron'ları solladığını görüyoruz. Basında Macron'a bir müttefik mi geldi yoksa hırslı bir rakip mi görüşleri yer alıyor."

SAVAŞ KIŞKIRTICISI, RUSYA DÜŞMANI

Soru doğrudu! Çünkü Merz öncesi Avrupa'da küreselcilerin, Rusya düşmanlığının ve Ukrayna destekçiliğinin ve elbette Avrupa'nın silahlanmasının başını Macron çekiyordu. Merz ise sahneye hızlı bir şekilde girmişti. O sıralar Trump ile Avrupalı liderlerin sert bir şekilde karşı karşıyaydılar. Hele Münih Güvenlik Konferansı'nda ABD Başkan Yardımcısı J.D. Vance'in Avrupalılara karşı yaptığı zehir zemberek konuşma üzerine Merz "Bu Amerika'dan kurtulmamız gerek" şeklinde keskin bir açıklamada bulunmuştu. Bu son olmuştu. Artık doğrudan ABD'yi ve NATO'yu hedef alan açıklamalardan kaçındı. Belki Trump ile anlaşmazlıkları vardı (ki vardı: Gümrük tarifeleri, Rusya'ya karşı tavır ve Ukrayna'ya destekleme konusunda) ama seçildiği günden itibaren kendine bozulan transatlantik ilişkilerin onarılması görevini biçmişti. Yani katkısız Atlantikçi ve NATO'culuğu benimsemişti.

En son Münih Güvenlik Konferansı'nda yaptığı konuşmada, her ne kadar ABD'ye karşı eleştirilerde bulunuyor gibi görünse de ABD ve NATO'ya karşı yumuşak ve dengeli bir dil kullandı. İngilizce olarak "Transatlantik güveni birlikte onaralım ve yeniden canlan-

dıralım." itirafında bulundu.

MACRON-MERZ GERGINLİĞİ

Gelelim Macron-Merz gerginliğine: Avrupa'nın motor ülkelerinin liderleri arasındaki stratejik ilişki benzeri görülmemiş bir gerginlik yaşıyor. Bir çok konuda farklı düşünüyorlar. Sıralayalım:

Birincisi, Avrupa düzeyinde borçların paylaşılması mekanizmaları, özellikle de eurobondlar konusunda. Emmanuel Macron, Avrupa'nın rekabet gücünü artırmak için stratejik yatırımları (savunma, enerji dönüşümü, teknoloji) finanse etmek üzere Birlik için ortak bir borçlanma aracı oluşturulmasını savunuyor. Friedrich Merz ise bu fikri kesin bir şekilde reddederken, mevcut bütçe çerçeveleri dışında ortak borçlanma ihracını desteklemeyeceğini açıkladı.

İkincisi, Ticaret politikası ve korumacılık. Macron, küresel rekabet karşısında yerel endüstrileri korumak ve canlandırmak için "Avrupa tercihi" fikrini savunuyor – bu, bir tür korumacılık olarak değerlendiriliyor. Berlin'de bu yaklaşıma çekinceler var, bazıları bunun tek pazarın kediciliğini zayıflatacağından ve uzun süredir Alman ekonomisini destekleyen serbest ticaret ilkelerini sorgulayacağından endişe ediyor.

Üçüncüsü, Avrupa savunması: Ortak hedefler, farklı öncelikler. Her iki lider de Ukrayna'ya destekleme, NATO'yu güçlendirme ve bozulan küresel ortamda Avrupa'nın stratejik özerkliği savunuyor. Ama bazı somut konularda anlaşamıyorlar. Örneğin: Avrupa savaş uçağı üretmeyi amaçlayan Future Combat Air System (FCAS) projesi. Merz bu projeden ayrıldıklarını açıkladı. Ama ABD'ye 35 adet F-35 savaş uçağı siparişi verdi. Yine bir taraftan nükleer koruma konusunda Fransa ile görüştüğünü söylüyor, diğer taraftan ABD'nin güvenlik şemsiyesi altında olduğu için onu ürkütmek istemiyor.

Dördüncüsü, Macron, ABD ve Çin'e karşı daha özerk bir Avrupa'ya savunuyor (Ki bunu da sorgulamak gerek). Bununla birlikte, Berlin daha iddialı bir transatlantik yaklaşımı sürdürme eğiliminde ve Avrupa'nın özerkliği savunurken Washington ile güçlü bağları korumaya çalışıyor.

Diğer taraftan Almanya Başbakanı Merz, Trump'a yakınlığı ile bilinen İtalya Başbakanı Giorgia Meloni arasında yeni bir ilişki kurulmaktadır. Ocak 2026'da Roma'da düzenlenen Merz-Meloni arasındaki görüşme, basit bir ikili zirvenin ötesinde, ekonomik, endüstriyel, güvenlik ve Avrupa konularında işbirliğini derinleştirmeyi amaçlayan bir "Almanya-İtalya Eylem Planı" imzaladılar. Ufukta görünen Berlin-Roma eksenine başka bir yazının konusu olacaktır.

BİLİMKURGUDA SÜMER İZLERİ

İnsanlığın bitmeyen yıkım döngüsü

Yazar Faruk Sinan Arpalı, 'Sahar 3.16' ile medeniyetlerin defalarca kurulup yıkılmasının ardındaki sır perdesini aralarken, okuru Babil'den uzayın derinliklerine uzanan gizemli bir sorgulamanın içine çekiyor

E. NİHAN ACAR

YAZAR Faruk Sinan Arpalı'nın İkinci Adam Yayınları etiketiyle okurla buluşan "Sahar 3.16", din, felsefe, varoluş ve öte varlıklar gibi derin temaları bilimkurgu evreninde işliyor. Eser Sümer efsaneleri ve kadim öğretiler üzerinden insanlığın gizlenmiş tarihine dair alternatif bir okuma vadediyor. Okurun gerçeklik algısını sınavan kitabı yazar Arpalı'yla konuştuk.

KARAKTERLERİN VE İSİMLERİN MİTOLOJİK KÖKENLERİ

■ Sahar 3.16 için tebrik ederiz. Bize kendinizden ve roman yazma fikrinin nasıl ortaya çıktığından bahsedebilir misiniz?

Yaşamım boyunca farklı meslek dallarıyla ilgilenmem, bana geniş bir hayat deneyimi kazandırdı. Roman yazma fikri ise biraz şans eseri ortaya çıktı. Yıllar boyunca biriktirdiğim bilgi kıvrımlarını sıyah kaplı bir günlüğe not ediyordum. Eşimin, "Bunları toparlamıyorsun, belki bir hikâye çıkar," demesiyle bu notlara yeniden bakmaya karar verdim. En iddialı bulduğum Yosun Geçidi hikâyesinden başladım. Sonrasında diğer hikâyelerimi tek bir karakter üzerinden ilerletme fikri doğdu. Karakterin okuyucuyla birlikte öğrenmesi ve gelişmesi için hikâye anlatımını günlük formunda kurgulamaya karar verdim.

■ Karakterlerin kitapta bahsedilmeyen arka planları veya isim hikâyeleri var mı? Örneğin baş karakterin adı neden Erkam?

Kitabın adı dâhil olmak üzere, tüm karakterlerde kullanılan isimler belirli bir amaç doğrultusunda seçilmiştir. Erkam karakterinde ilk çıkış noktam "Kam" kavramıydı. Kam'lar, ruhlarla iletişim kurduğu kabul edilen, bilgiyi aktaran bir makamdır. Kam'ların eril karşılığı ise Kamer ya da Erkam gibi, "er" kökü eklenerek türetilen adlarla ifade edilebilir. Asıl belirleyici olan, kişinin istemesi dahi üzerine yüklenen görevi er ya da geç kabul etmek zorunda kalacağı fikriydi. Örneğin Merih, Mars anlamına gelir. Elçin ise eski Türk geleneğinde başka bir boyla bağ kurmak amacıyla gelin olarak gönderilen kızlara verilen isimdir.

SÜMERLER'DEN GÜNÜMÜZE UZANAN GİZEM: DUMU

■ Karakterler arasında en ilginç olanı Dumu'ydu. Bize biraz ondan bahsedebilir misiniz?

Gerçek ismi Mu-Sa-Dumu olan adı-

ni, dini hassasiyeti olanları rahatsız edebileceği endişesiyle Sa-Dumu formuna dönüştürdüm. Bu ad bütünüyle Sümerce kökenlidir ve anlamı Zaman Silahının Sahibi'dir. Sa-Dumu, tasavvufi anlatılarda silah ve azap melekelerinin indiği gök katı olarak bilinen üçüncü kat gökten gelir. Asli görevi, tüm evrenlerde hasmını yok etmektir. Sa-Dumu, evrenin farklı bölgelerinde koruma görevi üstlenen kadim bir soydan gelir. Ataları dünyaya defalarca imiş, katıldıkları savaşlar ise tarihsel kayıtlarda "Tanrıların Savaşları" olarak anılan metinlerde yer almıştır.

İNSANLIK TARİHİNDE SAKLI KALAN GÖKSEL SAVAŞLAR

■ Hikâyede uzaylıların hep aramızda olduğu hissettiriliyor. Bu konuyu nasıl kurguladınız?

"Hiç gitmediler," diyerek başlayabilirim. Beklenenin aslında hep buradaydı; kimi zaman biçim, kimi zaman mevki değiştirerek. Bu varlıkların ad-

ları zaman içinde değişti: Önce Tanrılar, sonra Melekler, en sonunda da Uzaylılar olarak anıldılar. Değişmeyen tek gerçek ise hepsinin gök katlarından yeryüzüne inerek insanlıkla temas kurmuş olmalarıdır. Açık biçimde görünmeseler de, toplu yok oluştan kaçınmanın yolunu insanlığın arasına sığınmakta buldular. Benim bu romanla amacım, insanlık tarihinin başından bu yana gizli den gizliye süregelen büyük bir savaşın varlığını anlatmaktır.

■ Kırklar meclisi, uzaylılar, düşmüş melekler gibi birçok konuya değiniyorsunuz. Bu örüntüler hakkında okuyucuya ne söylemek istersiniz?

Neredeyse her sayfada gizlenmiş bilgiler bulunuyor ve bunlar, okuyucunun bilgi birikimine göre katman katman açılacaktır. Temel amacım, okuyucunun sarf ettiği emeğin karşılığını her sayfada verebilme arzusuymdu. Bir diğer önemli husus ise onca öğretinin lezzetini kaybetmeden sunulabilme çabasıydı. Dünyada yalnızca uzaylılar mı var; ya hırkalar? Peki cinler, mistik tanrılar nerede duruyor? Maksadım, tüm bu öğretilerin nihayetinde ortak bir kaynağa bağlı olduğunu hissettirebilmektir.

■ Kitapta Dumu'nun bahsettiği,

dünyayı tohumlamak için hazırlayan "öncülerin" kullandığı çantadan da bahsedebilir miyiz?

Çanta, oldukça gizemli bir simgedir. Neredeyse tüm kıtalardaki duvar oymalarında karşımıza çıkar. Çoğunlukla bilgelik ve tohumlama sahnelerinde kullanılmıştır. Yaratılış tasvirlerinde ve özellikle Anu anlatılarında, elinde kozalak tutan tanrı figürleriyle birlikte resmedilir. Bu bağlamda çanta, gök katlarıyla irtibat kurmayı sağlayan, kuantum gerçeklik düzleminde işleyen bir araç olarak yorumlanabilir. Ancak her bilekliğe sahip olan figürün elinde çanta bulunmaz. Bu durum, çantaya erişimin yalnızca belirli bir mevkîye ya da yetkiye sahip olanlara tanındığını ima eder.

■ Söyleşi için çok teşekkür ederiz, kaleminize sağlık.

Emeğiniz için ben de teşekkür ederim. İnsanlık kimlik arayışları içinde kaybolurken, onlara farklı bir pencereden bakma imkânı sunmak çok kıymetli. Eşiz hikâyelerde kaybolmak, belki de kendimizi yeniden bulmanın en sahici yoludur. Dileğim, okurun bu anlatılarda yalnızca cevaplar değil; doğru soruları da bulabilmesidir.

Monarch evreninde casusluk gerilimi

KÜLTÜR SANAT SERVİSİ

Apple TV+ ekranlarında izleyiciyle buluşan 'Monarch: Legacy of Monsters' evreni, 1980'lerin siyasi atmosferine odaklanan yeni bir projeye genişliyor. Lee Shaw karakterini merkeze alacak olan yapım, bilimkurgu ve casusluk türlerini Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki gizli Titan rekabeti üzerinden yeniden yorumlamaya hazırlanıyor.

Monarch organizasyonunun sınırları aralayan bilimkurgu dizisi 'Monarch: Legacy of Monsters', yepyeni bir yan hikâye (spin-off) ile izleyici karşısına çıkacak. Yeni dizinin merkezinde, Wyatt Russell tarafından canlandırılan Albay Lee Shaw karakteri yer alacak. Projenin yürütücü yapımcılığını (showrunner), daha önce 'Obi-Wan Kenobi' dizisinde de görev alan Joby Harold üstleniyor.

1984 YILINDA GİZLİ BİR OPERASYON

Karakterin geçmişine ve Soğuk Savaş dö-

neminin karanlık yıllarına odaklanacak dizinin ana eksenini 1984 yılında geçecek. Hikâye, Sovyetler Birliği'nin Soğuk Savaş'ın seyrini değiştirebilecek ve ABD'yi yok edebilecek güçte yeni bir Titan'ı serbest bırakma planını engellemek üzere düşman hattına gönderilen Shaw'ın gizli operasyonunu konu ediyor. Albay Shaw'a hayat veren Wyatt Russell, karakterin 1982'de sistem dışına itilmesinin ardından neden yeniden göreve çağrıldığına odaklanacaklarını belirterek, izleyicinin beklentilerini ters köşe yapacak bir kurgu vadettiklerini ifade etti.

SERİDEN BAĞIMSIZ DAHA SERT BİR TON

Yapım ekibi, yeni dizinin izleyiciye farklı ve bağımsız bir deneyim sunacağını altını çiziyor. Yürütücü yapımcı Tory Tunnell, dizinin mevcut yapımlardan ayrı olarak izlenebileceğini vurguladı. Tunnell, yapımın atmosferini "Kartların yeniden dağıtıldığı, daha asi ve sert bir Soğuk Savaş casusluk gerilimi" sözleriyle tanımladı. Henüz resmî adı ve yayın tarihi açıklanmayan projenin, bilimkurgu ve politik gerilim türlerini tek potada eritmesi bekleniyor.

İKİNCİ SEZON 27 ŞUBAT'TA BAŞLIYOR

Yeni dizinin hazırlıkları sürerken, ana hikâye olan 'Monarch: Legacy of Monsters'ın ikinci sezonu da 27 Şubat'ta Apple TV platformunda izleyiciyle buluşacak. On bölümden oluşan ve 1 Mayıs'a kadar haftalık olarak yayınlanacak yeni sezonda, karakterler Skull Island'da yeniden bir araya gelecek. Denizden yükselen gizemli bir Titan'ın yarattığı yeni tehdit, hem Monarch organizasyonunun hem de dünyanın geleceğini yeniden şekillendirecek.

Predator izlenme rekoru kırdı

KIRK yıllık efsanevi Predator serisinin dokuzuncu halkası "Predator: Vahşi Topraklar", sinema salonlarındaki gişe başarısının ardından dijital yayın platformlarında da izlenme rekorlarına ulaştı. Yönetmen Dan Trachtenberg'in kamerasını ilk kez doğrudan bir uzaylı avcının perspektifine çevirdiği yapım, insan merkezli anlatıyı yıkarak izleyiciye alışılmadık bir ittifak ve hayatta kalma mücadelesi sunuyor.

Dan Trachtenberg yönetmenliğinde hayata geçirilen "Predator: Vahşi Topraklar" (Predator: Badlands), dijital yayın platformu Hulu'da dikkat çekici bir açılış imza attı. Yayına girdikten sonraki ilk beş gün içinde dünya genelinde yaklaşık 9 milyon izleyiciye ulaşan film, 2022 yapımı "Prey"i ardından platform tarihinin en büyük film prömiyerlerinden biri olarak kayıtlara geçti. 1987 yılında John McTiernan imzasıyla başlayan ve popüler kültürde derin izler bırakan bilimkurgu evreni, bu yeni yapımla birlikte sınırlarını daha da genişletiyor.

Senaryosu Trachtenberg ve Patrick Aison tarafından kaleme alınan film, klasikleşmiş Predator anlatısındaki insan odaklı bakış açısını kökten değiştiriyor. Hikâye, kendi klanının hiyerarşisinden dışlanarak sürgün edilen Dek adındaki genç bir yarıcinin hayatta kalma mücadelesine odaklanıyor. Yabancı bir dünyada gücünü kanıtlamaya çalışan Dek'in yolu, ileri teknoloji ürünü android Thia ile kesiyor. Dimitrius Schuster-Koloamatangi'nin Dek karakterine, usta oyuncu Elle Fanning'ın ise android Thia'ya hayat verdiği yapım; zorunlu bir iş birliğiyle başlayan bu ilişkinin, çok daha büyük bir tehdide karşı ortak bir direniş dönüşmesini konu alıyor.

SİNEMA GİŞESİNDEN DİJİTAL REKORLARA

Sonbahar aylarında beyazperdede izleyiciyle buluşan 20th Century ve Disney ortak yapımlı film, sinema serüvenini de önemli bir başarıyla tamamladı. Dünya genelinde 80 milyon dolarlık güçlü bir açılış yapan eser, vizyon yolculuğunu 184,5 milyon dolarlık küresel hasılatla noktalarak serinin en yüksek gişe rakamlarından birine ulaştı. Bu son filmi imyesiyle Predator evreninin toplam küresel gişe geliri 925 milyon dolar barajını aşmış bulunuyor.

Platform verilerine göre seri, dijital servislerde bugüne dek 300 milyon saatten fazla izlenme süresine ulaştı. Türkiye'deki bilimkurgu tutkunları, serinin genişletilmiş evrenine ve filmlerine Disney+ platformu üzerinden erişebiliyor.

Aydınlık

Yıl: 104 Sayı/Nr.: 6594 23 ŞUBAT 2026

KURULUS: 1921 SERİK HESKİDİ ÖZGEMER VATAN - EMEK - HİAMUS

Yayın Sahibi: İmece Basın ve Yayıncılık Ticaret Limited Şirketi

Genel Müdür (Tüzel Kişi Temsilcisi): Beyhan Korkman

Genel Yayın Yönetmeni: Tevfik Kadan

Yazışları Müdürü: Nadir Temeloğlu

Sorumlu Yazışları Müdürü: Özlem Usta

Rezervasyon: 0212 251 21 14 reklam@aydinlik.com.tr

Yönetim Yeri: Asmalı Mescit Mahallesi İstiklal Caddesi Deva Çikması No: 3/4 Beşoğlu - İstanbul

Tel: 0212 251 21 14 - 15 - 16

Ankara Büro Tel: 0312 229 88 47

Avrupa Tel: 0049 1575 4868456

E-Posta: halklailiskiler@aydinlik.com.tr

UETS Adresi: 25929-52533-96936

Adana Baskı: Arslan Güneşoğlu Gazetecilik Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Yenidoğan Mah. 2108 sk. No: 13/A Yüreğir / Adana

Ankara Baskı: Arslan Güneşoğlu Gazetecilik Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Saray Osmangazi Mh. Sütlü İmam Sokak No: 33 Pursaklar / Ankara

İzmir Baskı: Arslan Güneşoğlu Gazetecilik Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Kısık Saray Sitesi 2. Caddesi No: 93 Menderes / İzmir

İstanbul Baskı: Üretici Yayıncılık ve Danışmanlık Tic. Ltd. Şti. Oruçreis Cad. Remzi Özyaya Sok. No: 16 Bahçelievler / İstanbul

Tel: 0212 655 44 34

Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.

Önerileriniz için: halklailiskiler@aydinlik.com.tr

www.aydinlik.com.tr Yayın Türü: Yaygın Süreli

The Eternaut üzerine: Ölümçül beyazlık

BÜNYAMIN TAN

DİZİNİN en büyük başarısı, Buenos Aires'i devasa bir mezarlığa dönüştüren o ölümçül kar yağışını işleme biçimi. Yaz sıcağının ortasında gelen bu sessiz kıyamet, alışık olduğumuz gürültülü uzaylı istilalarından çok daha tekinsiz bir hava yaratıyor.

Görsel kalite olarak Netflix'in yapay zekâ destekli görsel efekt teknolojilerini bu yapımda yoğun kullandığı biliniyor. Bu durum, özellikle boş sokaklar ve terk edilmiş şehir manzaralarında etkileyici bir gerçekçilik sağlamsa.

Gerilim dozu olarak kar tane-sine dokunmanın ölüm demek olduğu bir dünyada, dışarı çıkma zorunluluğunun yarattığı kloströfobik gerilim dizi boyunca diri tutuluyor.

Ricardo Darín'in Juan Salvo rolündeki performansı, diziyi "sıradan bir aksiyon" olmaktan kurtarıp bir drama dönüştürüyor.

Juan Salvo karakterinin bir "süper kahraman" değil, sadece ailesini korumaya çalışan eski bir asker (dizide Malvinas Savaşı gazisi ola-

rak güncellenmiş) olması, izleyiciye le kurulan bağı güçlendiriyor.

Kolektif mücadele olarak düşünülürken dizinin mottosu olan "Kimse tek başına kurtulamaz" (Nadie se salva solo), karakterler arasındaki dayanışmayı hikâyenin merkezine koyuyor.

Orijinal çizgi roman, Arjantin'deki askeri diktatörlük dönemlerine bir eleştiri olarak okunurdu. Dizi bu mirası devralarak modern dünyaya uyarlıyor:

İstila ve otorite açısından uzaylı istilası, sadece dışarıdan gelen bir tehdit değil; belirsizlik, korku ve bu korkuyla yönetilen toplumların bir alegoris olarak sunuluyor.

Modern güncellemeye baktığımızda Hikâyenin günümüz Buenos Aires'ine taşınması, teknolojik izolasyon (telefonların ve elektriğin kesilmesi) üzerinden modern insanın çaresizliğini başarıyla yansıttırıyor. Dizi kusursuz değil; özellikle türün meraklıları için bazı dezavantajlar barındırıyor:

Tempo sorunu ilk mesele... İlk

bölüm oldukça ağır ilerliyor. Karakterlerin ev içindeki diyalogları ve belirsizlikle geçen uzun sahneler, "yüksek tempo" bekleyen izleyiciyi yorabilir.

Finaldeki belirsizlik ilk sezonun 6 bölümle sınırlı olması ve hikâyenin çok ucu açık bir noktada (yapım kalmış hissiyle) bitmesi, bazı izleyicilerde hayal kırıklığı yarattı. Ancak 2. sezon unayım alınmış olması bu durumu biraz hafifletiyor. Hayatta kalma odaklı başlayan dizi, son bölümlere doğru daha fantastik ve "uzaylı böcekler" içeren bir yöne evriliyor; bu geçiş bazı izleyiciler tarafından "klişe" bulundu.

The Eternaut, Hollywood usulü patlamalı çatlama uzaylı filmlelerinden sıkılanlar için vakur, karanlık ve felsefi bir alternatif. Ricardo Darín'in karizması ve dizinin yarattığı buz gibi atmosfer, tempo sorunlarını büyük ölçüde kapatıyor.

Bilim kurguyu "insan psikolojisi" ve "toplumsal direniş" üzerinden izlemeyi seviyorsanız kaçırmanız gereken bir yapımdır.

Microlino showrooma indi

ŞEHİR yaşamına pratik ve stil sahibi bir alternatif sunan Microlino, günlük kullanımda pratik sürüş özellikleri ve minimum park alanı ihtiyacıyla yoğun şehir temposunda özgürce hareket etmeyi mümkün kılıyor. Ev tipi prizler ya da AC şarj istasyonları ile kolayca şarj edilebilen Microlino, düşük enerji tüketimi ve sıfır emisyonlu sürüş karakteriyle sürdürülebilir mobiliteye güçlü bir katkı sağlıyor. İsviçre'de tasarlanan ve İtalya'da üretilen Microlino, yalın tasarımı ve yüksek malzeme kalitesiyle fonksiyonelliği estetikle buluşturuyor. İki farklı versiyonla sunulan Microlino modellerinden Microlino Lite, şehir içi kullanım için 45 km/s maksimum hız ve 95 km menzil sunarken; otoyol kullanımına uygun Microlino modeli ise 90 km/s hıza ve 228 km menzile kadar ulaşabiliyor. Microlino ve Microlino Lite; Borusan Oto Samandıra ve Borusan Oto Avcılar'dan sonra Şubat ayı itibarıyla Borusan Oto Ataşehir'de de test sürüşü ve satış imkanlarıyla meraklıları tarafından ziyaret edilebiliyor.

Yeni Dacia Jogger ve Logan'ın Türkiye tarihi belli oldu

DACIA, 2026 yılına Türkiye pazarında güçlü bir tazelenme hareketiyle başladı. Sandero ve Sandero Stepway'i satışa sunan markanın Jogger ve Logan modellerinin satış tarihleri de belli oldu. Dacia'nın yenilenen ürün ailesi, uluslararası test sürüşleri kapsamında Fransa'nın Nice kentinde tanıtıldı. Yenilenen Dacia ailesi, Türkiye'de kullanıcılarıyla buluşuyor. 2026 yılının ilk günlerinde Türkiye'de satışa sunulan Yeni Sandero'nun ardından Yeni Sandero Stepway de satışa çıktı. 2025 yılında toplam 23 bin 699 adetle Türkiye'nin en çok satılan B-SUV modeli olan Dacia Sandero Stepway, 1.685.000 TL'den başlayan fiyatıyla satışa sunuldu. Yeni Dacia Sandero ise şubat ayında 1.299.000 TL'den listeleniyor.

OMODA 5 güvenlik testlerinden tam not aldı

YENİLİKÇİ tasarım diline sahip modelleri ile kısa sürede dikkatleri üzerine çeken OMODA ve JAECOO, kalite ve güvenliği odağına alan yaklaşımıyla küresel pazardaki iddiasını güçlendirmeye devam ediyor. Bu kapsamda OMODA 5, Euro NCAP ve ANCAP testlerinde segment ortalamasının üzerinde elde ettiği sonuçlarla üstün güvenlik performansını tescilledi. %78'e varan yüksek dayanımlı çelik oranı ve enerji emici gövde yapısıyla dikkat çeken model, gelişmiş ADAS teknolojileriyle de aktif güvenlikte yeni bir seviye sunuyor. OMODA 5, 5 yıldızlı güvenlik derecesiyle hem pasif hem aktif güvenlikte sınıfının en güçlü modelleri arasında yer alıyor.

Ferrari elektrikli geleceği Luce modelinin iç mekan tasarımını tanıttı

ITALYAN süper spor otomobil üreticisi Ferrari, markanın elektrifikasyon sürecindeki en önemli adımlarından biri olan tam elektrikli yeni modeli Luce'nin iç mekan ve arayüz tasarımını tanıttı. LoveFrom iş birliğiyle tasarlanan model, fiziksel kontrolleri merkeze alıyor. Türkiye'de Tofaş bünyesindeki FerMas Oto tarafından temsil edilen marka, Luce ile yeni bir segmentin kapılarını aralarken, elektrifikasyonu performans felsefesinin bir parçası olarak konumlandırıyor. İtalyanca'da ışık ve aydınlanma anlamına gelen Luce isminin, markanın inovasyona yaklaşımını simgelediğini belirten Ferrari yetkilileri, elektrifikasyonun bir amaç değil, performans ve duyguyu üretmenin yeni bir aracı olduğunu vurguladı.

Cöle özel lastik üretti

ENDÜSTRİYEL ve ticari lastik odaklı şirket Prometeon Tyre Group, Suudi Arabistan çöllerinde düzenlenen Dakar Rallisi'nin 48. edisyonunda yer aldı. Prometeon geçtiğimiz senenin Dakar şampiyonluğunu Prometeon Serie 02 lastikleriyle kazanan Martin Macić Jr. ile iş ortaklığını yenilediğini ve ortaklığın 2026-28 döneminde devam edeceğini duyurmuştu. Prometeon Serie 02 lastikleri MM Technology Takımı'nın kamyonlarında kullanıldı. Serie 02 ürün ailesi, Prometeon Tyre Group'un teknolojik gelişiminin amiral gemisi olma özelliğini taşıyor ve tamamen Prometeon markasıyla sunulan ilk ürün serisi olarak öne çıkıyor. Özel kullanım amaçları için geliştirilen bu lastik çamur, kum ve kayalık zeminlere kadar her türlü arazide yol tutuş ve dayanıklılık sunuyor. Zorlu uygulamalar için gerekli yük taşıma kapasitesi dikkate alınarak tasarlanan ürün, Dakar Rallisi sırasında elde edilen geri bildirimlerle ekstrem koşullara uygun takviye yapıları ve hamur bileşimi açısından daha da geliştirildi.

MAN, Ankara'da elektrikli otobüs üretimine başladı

EYLÜL ayı başında ilk MAN Lion's City E'nin banttan indirilmesiyle başlatılan sürecin ardından, tüm test ve hazırlıklar başarıyla tamamlandı ve seri üretime geçildi. MAN Lion's City E'nin seri üretilmesi birlikte Ankara, şirketin bataryalı elektrikli otobüs üretiminde en önemli yetkinlik merkezlerinden biri konumuna taşındı. MAN Truck & Bus Otobüs Birimi Başkanı Barbaros Oktay, açıklamasında "Ankara'da başlattığımız yeniden yapılanma, MAN'ın sürdürülebilir geleceğe doğru dönüşüm sürecinin ayrılmaz bir parçasını oluşturuyor. Attığımız adımlar ve yaptığımız yatırımlarla, uzun vadede yüksek adetlerde ve üstün kalitede emisyon-suz mobilite çözümleri sunmanın temelini attık. Bugün de bu çalışmaların bir sonucu olarak Ankara'da elektrikli otobüs üretimine başlamamız, MAN'ın e-mobilite yolculuğunda önemli bir kilometre taşıdır. Bu yatırımla birlikte otobüs üretim ağıımızı güçlendiriyor, emisyon-suz şehir içi ulaşım çözümlerine yönelik artan küresel talebi daha etkin şekilde karşılayabiliyoruz." ifadelerini kullandı.

Skoda'nın hedefi yüzde 7 pazar payına ulaşmak

YÜCE Auto-Skoda Genel Müdürü Zafer Başar, "Türkiye'de yaklaşık yüzde 4,5 pazar payı seviyesinde olan Skoda'nın stratejik hedefi, ilk 5 marka arasında yer almak ve yüzde 7 pazar payına ulaşmak." açıklamasında bulundu.

İstanbul'da düzenlenen basın toplantısında konuşan Başar, yüksek rekabet ortamında çok sayıda güçlü oyuncunun yer aldığı ve pazar payları arasındaki farkların giderek daraldığı bir dönemde yıllık 45 bin adet satış gerçekleştirildiklerini ve bunun önemli bir başarı olduğunu söyledi.

Başarın temelinde Türkiye pazarının dinamiklerini doğru okumak ve buna uygun bir

ürün-temin dengesi kurmanın yer aldığı aktaran Başar, "Türkiye'de araç sahipliği oranı hala Avrupa ortalamasının altında, araç parkı yaşlı ve nüfus genç. Bu tablo, pazarda büyüme potansiyelinin sürdüğünü açık şekilde gösteriyor." diye konuştu.

Başar, ürün tarafında Skoda'nın Türkiye'de sunduğu 7'si içten yanmalı ve 3'ü elektrikli olmak üzere toplam 10 modelin, pazarın yaklaşık yüzde 95'ine hitap eden bir kapsama alanı yarattığına değinerek, "Farklı segmentlere, müşteri ihtiyaçlarına ve kullanım senaryolarına karşılık verebilen bu geniş ürün gamı, talebin tek bir modele ya da segmente bağımlı kalmamasını sağlıyor." ifadelerini kullandı.

Cybercab 30 bin doların altında satılacak

TESLA'NIN direksiyonsuz robotaksisi Cybercab, 30 bin dolar altı fiyatı ve 2027 öncesi teslimat takvimiyle netleşirken Elon Musk, tamamen otonom sürüş sunacak aracın üretim hedefini resmen doğruladı. Tamamen otonom yapısıyla dikkat çeken iki koltuklu Cybercab'ın 2027'den önce satışa sunulması planlanıyor.

İlk kez 2024 yılında düzenlenen görkemli bir etkinlikle dünyaya tanıtılan direksiyonsuz ve pedalsız robotaksi Cybercab, üretim takvimi ve fiyatlandırmasıyla ilgili yeni detaylarla yeniden gündemde.

Tanıtım döneminde aracın 30 bin doların altında bir fiyat etiketine sahip olacağını ve 2026'da seri üretime geçeceğini belirten Elon Musk, sosyal medyadan gelen sorular üzerine bu hedefini yineledi.

X platformunda bir

kullanıcının, Tesla'nın 2027'den önce bu fiyat seviyesinde bir teslimat yapıp yapmayacağına dair yönelttiği "Elon, netleşirmek gerekirse, iddia Tesla'nın 2027'den önce bir müşteriye 30 bin dolar ya da daha düşük fiyata Cybercab satmayacağı yönündeydi.

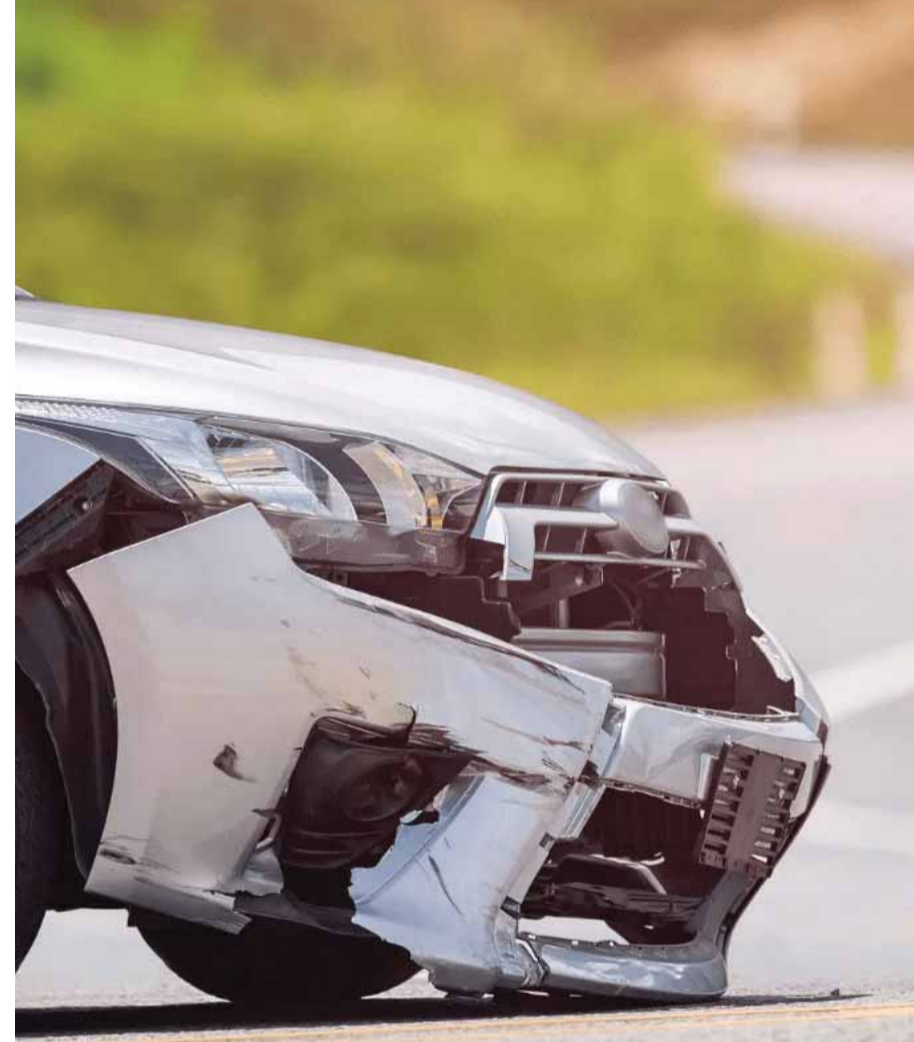
"Sen özellikle bunun gerçekleşeceğini mi söylüyorsun?" sorusuna Musk, kısa ve net bir yanıt vererek "Evet" dedi.

Tamamen otonom bir yapıya sahip olan Cybercab iki kapılı ve iki koltuklu hatchback formunda tasarlanan bir bagaj alanına sahip. Modelde arka cam bulunmuyor.

Tasarım detaylarında Cybertruck'tan izler taşıyan araçta ön ve arka bölümde ışık çubukları yer alıyor.

V şeklinde açılan kapılar ve disk görünümü jantlar da dikkat çeken unsurlar arasında.

SEDDK'den hasar istismarcılarına karşı yeni hamle

Akıllı Eksper Atama Sistemi'yle değer kaybı tazminatı maddi hasarla eş zamanlı hesaplanacak. Düzenlemenin, hasar sürecini hızlandırması ve istismarın önüne geçmesi hedefleniyor

SEDDK, "Akıllı Eksper Atama Sistemi" ile değer kaybı tazminatının maddi hasarla eş zamanlı hesaplanmasını sağlayarak hasar süreçlerinde iyileştirme gerçekleştirdi.

Kurum, trafik kazaları sonrası hukuka aykırı yöntemlerle bilgi temin eden istismarçı oluşumların hasar tazmin sürecini olumsuz etkilediğini belirtti ve bu duruma karşı eylem programı yürüttüğünü açıkladı.

Gelecek aşamalarda, hasarların daha adil ve hızlı bir şekilde tazmin edilmesi için trafik genel şartlarında değişiklikler yapılacak ve sistem dışına çıkarılması hedeflenen istismarçı oluşumlara karşı önlemler alınacak.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (SEDDK), "Akıllı Eksper Atama Sistemi"yle değer kaybı tazminatının maddi hasarla eş zamanlı hesaplanmasının sağlanmasıyla bu alanda iyileştirmeye gidildiğini bildirdi.

SEDDK'den yapılan açıklamada, trafik kazalarının hemen akabinde kaza bilgilerini hukuka aykırı yöntemlerle temin eden ve sözde hasar

danışmanı ya da hasar aracı gibi ünvanları kullanarak yanıltıcı bilgi ve vaatler karşılığında hasar takibinde bulunan istismarçı oluşumların, hasar tazmin sürecini olağan akışından çıkararak sisteme olan güveni zedelediği ve vatandaşların mağduriyetine yol açtığı belirtildi.

Kurum tarafından bu tür oluşumlara karşı bir süredir devam ettirilen eylem programı dahilinde, hasar süreçlerinin "gerçek zarar ilkesi" esasında sonuçlandırılması için ekspertiz işlemlerine yönelik ilk aşama tedbirlerin kısa bir süre önce devreye alındığı hatırlatılan açıklamada, şunlar kaydedildi:

"Bu defa, kurumumuzca geliştirilen 'Akıllı Eksper Atama Sistemi'yle değer kaybı tazminatının maddi hasarla eş zamanlı hesaplanması sağlanarak bu alanda önemli bir iyileştirme ve sadeleştirmeye gidilmiştir. Bir sonraki aşamada, hasarların yargı içtihatlarıyla tam uyumlu, daha adil ve daha hızlı bir şekilde tazmin edilebilmesine yönelik hazırlanan trafik genel şartları değişiklikleriyle eylem programımızı devam ettireceğiz. Hasar süreçlerini istismar ederek sigortacılık sistemine zarar veren bu tür oluşumların tamamen sistem dışına çıkarılmasını sağlayacak diğer önlemlerin devreye alınmasıyla eylem programımızı tamamlamış olacağız."

Açıklamada, kurum olarak sigortacılığın özü olan hasar süreçlerinin hızlı ve adil bir şekilde işlenmesini temin, tüm paydaşlar nezdinde sürekli gözetim ve denetim faaliyetlerinde bulunulduğu ve vatandaşların mağduriyetine müsamaha gösterilmeyeceği de ifade edildi.

Kamil
ERDOĞDU

Asya'da kışkırdırın organizasyonlar

ABD, Kanada ve Meksika'da düzenlenecek Dünya Kupası'nın son derece yüksek bilet fiyatları tartışma konusu olmaya devam ediyor. FIFA, bu konudaki eleştirileri 4. kategori ifade edilen biletini tanıtarak göğüslemeye çalışıyor. 60 dolarlık bilet, toplam bilet satışlarının yalnızca yüzde 1,8'ini oluşturuyor.

Çin'in güneyindeki Sanya şehrinde ise 6. Asya Plaj Oyunları başladı. Palmiye ağaçları ve plajlarla dolu bir Hainan adasındaki bu oyunlarda yeni nesle hitap eden sporlar öne çıkıyor. Çin, Üniversite Oyunları ve Dünya Oyunları gibi gençliğe ve Asya Plaj Oyunları gibi organizasyonlarla yeni sporlara odaklanıyor. Uzmanlara göre böylece Çin şehirlerini ve bölgelerini yeni dünya haritasına sağlam bir şekilde yerleştiriyor.

BALIKÇI KÖYÜNÜN DÖNÜŞÜMÜ

Sanya, 25 yıl önce sadece küçük bir balıkçı köyüydü. Bu süre içinde köy, 1 milyondan fazla nüfusuyla kimilerine göre Asya'nın Monako'suna veya Çin Hawaii'sine dönüştü. Hatta yabancı yorumculara göre Sanya'da araba sürmek Hollywood'da olmak gibi bir his veriyor.

Hemen hemen tüm büyük uluslararası otellerin burada, Avrupa'da düşünülmemeyecek fiyatlarla lüks tatil köyleri var. Bu durum Asya Plaj Oyunları sırasında da geçerli.

Dünya Kupası için bilet ve otel fiyatları önemli ölçüde artarken, Çin bunları son derece düşük tutuyor. Spor etkinliği öncelikle adaya ve dolayısıyla Çin'e turist çekmek için düzenleniyor. Beş yıldızlı oteller 60 ile 95 avro arasında rezerve edilebiliyor. Devam eden Çin Yeni Yılı tatili sırasında Sanya'nın 2,5 milyon turist ağırladığı tahmin ediliyor.

Asya Plaj Oyunları'nda bu kez 14 ana kategori, 15 alt kategori ve 63 özel etkinlik düzenleniyor. Bunlar arasında, Olimpiyat Oyunları ve Asya Oyunlarının temel taşları olan yüzme ve yelken gibi tanıdık geleneksel sporların yanı sıra, son yıllarda ortaya çıkan ve popülerleşen plaj kabaddi ve teqball gibi sporlar da yer alıyor.

Sanya Asya Plaj Oyunları'ndaki etkinlikler belirlenirken, Asya ülkeleri ve bölgelerindeki plaj sporlarının çeşitliliği ve farklı spor kültürleri dikkate alındı. Bu nedenle, 63 etkinlik, zenginlik ve çeşitliliğin birleşimi olarak tanımlanıyor ve bu buluşmayı Asya spor topluluğu için beklenen bir etkinlik haline getiriyor.

YAYA VE ELD GEYİĞİ

6. Asya Plaj Oyunları'nın maskotunun adı Yaya. Enerjik maskot, yalnızca Çin'in Hainan bölgesinde bulunan ve birinci sınıf koruma altındaki bir hayvan olan Eld geyiğinden tasarlandı ve bu nedenle "Hainan Adası'nın Ruhunu" lakabını aldı.

Yaya'nın burundaki kalp şeklindeki desen sıcaklığı ve misafirperverliği simgeliyor. İkincisi, kıyafeti Hainan'ın geleneksel Li etnik totemlerini Sanya'nın okyanus dalgaları ve dalgalanma unsurlarıyla birleştirerek, bir plaj sporları etkinliğinin özünü anlatıyor. Sol eliyle yaptığı yukarı başparmak işareti, güven ve canlılığı iletiyor ve sporun ruhunu mükemmel bir şekilde yansıtır.

ŞAİRDEN ESİNLENEN MADALYA

Son yıllarda, büyük spor etkinliklerinin maskotları Çin'de büyük bir popülerlik kazandı. Pekin Kış Olimpiyatları'ndaki Bing Dwen Dwen'den Guangdong-Hong Kong-Makao Büyük Körfez Bölgesi Ulusal Oyunları'ndaki "Büyük Körfez Horozu"na kadar, bu maskotlar çok rağbet görüyor.

6. Asya Plaj Oyunları'nın madalyalarının adı Tianya. Tang Hanedanı şairi Zhang Jiuling'in "Parlak ay denizin üzerinde parıldarken, uzaktan bu anı benimle paylaşıyorsun" şeklindeki ünlü dizisinden esinlendirildi.

Sahil şeridi, dalgalar ve kum gibi unsurlar hem Sanya'nın doğal manzarasını hem de Plaj Oyunları'nın özünü yansıtır.

BU FIRSAT KAÇMAZ

UEFA Avrupa Ligi'nde alınan kötü sonucun ardından morallerin düştüğü Fenerbahçe'de, Galatasaray'ın Konyaspor'a yenilmesinin ardından yüzler güldü. Kanarya sahasında Kasımpaşa'yı yenerek lider Galatasaray'la puanını eşitlemek için sahaya çıkacak

FENERBAHÇE, Süper Lig'in 23. haftasında bugün sahasında Kasımpaşa ile karşı karşıya gelecek. Chobani Stadi'nda saat 20.00'de başlayacak müsabakayı, hakem Yasin Kol yönetecek.

Ligde namağlup tek takım konumunda bulunan sarı-lacivertliler, son 3 maçından galibiyetle ayrılmayı başardı. Haftaya zirvenin 3 puan gerisinde 52 puanla ikinci sırada başlayan Fenerbahçe, lider Galatasaray'ın mağlup olmasıyla önemli fırsat yakaladı. Sarı-lacivertli takım, bugün kazanması durumunda zirvede rakibiyle puanları eşitleyecek. Fenerbahçe, ligin ilk yarısındaki karşılaşmada Kasımpaşa ile 1-1 berabere kalmıştı.

KANARYA'DA 2 EKŞİK

Fenerbahçe, Kasımpaşa müsabakasında 2 oyuncusundan yararlanamayacak. Sarı-lacivertlilerde sakatlıkları bulunan Edson Alvarez ile Milan Skriniar, maçta forma giyemeyecek.

Fenerbahçe'de 6 oyuncu sarı kart ceza sınırında bulunuyor. Sarı-lacivertlilerde Ederson Moraes, Nelson Semedo, Mert Müldür, Anthony Musa, Archie Brown ve Kerem Aktürkoğlu, bugün kart görmeleri durumunda 24 haftadaki Antalyaspor maçında takımlarını yalnız bırakacak.

CENK VE İRFAN ESKİ TAKIMINA KARŞI

EMRE Belözoğlu yönetimindeki Kasımpaşa, şampiyonluk yarışı veren rakibinden deplasmanda puan ya da puanlar alarak alt sıralardan kurtulmanın hesabını yapıyor. Kasımpaşa, ligdeki son maçında Fatih Karagümrük'ü 3-2 yendi. Fenerbahçe'de kadro dışı kalan ve devre arası transfer döneminde Kasımpaşa'ya transfer olan Cenk Tosun ve İrfan Can Kahveci eski takımlarına karşı forma giyecek.

EMLAK KONUT'TAN

HOŞ GELDİN

EVİM

KAMPANYASI

3 farklı ödeme koşuluyla
faizsiz **Hoş Geldin Evim** Kampanyası başladı.

Şimdi ister 2026'ya özel **%26 indirimle**,
ister **Yeni Yuvam Modeli**'nde geçerli **%12 indirimle** ev sahibi olun.

Dilerseniz de evinizi şimdi alın,
taksitlerinizi **üçüncü yılda ödemeye** başlayın.

PEŞİN FİYATINA

%26

İNDİRİM

6 TAKSİT

TAKSİTLERİNİZİ

3. YILDA

ÖDEMeye

BAŞLAYIN

YENİ YUVAM

MODELİYLE

%12

İNDİRİM

EMLAK KONUT
GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.
T.C. CEVRE, ŞEHİRCİLİK VE KÜLTÜR BAKANLIĞI'NDAN İZİN ALINMIŞTIR

Detaylı bilgi: **444 36 55** | emlakkonut.com.tr | [f](#) [x](#) [v](#) [i](#) [o](#) ekgyoas